Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ● 2019 йил 10 июль, № 140 (7370) Чоршанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЖОНАЖОН ЎЗБЕКИСТОНИМ, МАНГУ БЎЛ ОМОН!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

МАТЕМАТИКА ТАЪЛИМИ ВА ФАНЛАРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ, ШУНИНГДЕК, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ В. И. РОМАНОВСКИЙ НОМИДАГИ МАТЕМАТИКА ИНСТИТУТИ ФАОЛИЯТИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Муҳаммад ал-Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Абу Райҳон Беруний, Мирзо Улуғбек сингари улуғ аждодларимиз тамал тошини қўйган математика фани илм-фан ва техниканинг замонавий тармоқлари жадал ривожланиши муносабати билан ҳозирги кунда янада катта аҳамият касб этмоқда. Ахборот-коммуникация технологиялари, тиббиёт, биология, рақамли иқтисодиёт соҳасида ва бошқа кўплаб соҳаларда унинг роли, айниқса, ортди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг В. И. Романовский номидаги Математика институти (кейинги ўринларда — Институт) ўз фаолияти даврида математика фанини ривожлантиришга, республика учун юқори малакали кадрлар тайёрлашга сезиларли ҳисса қўшди ва математик тадқиқотларнинг жаҳон даражасида эътироф этилган марказларидан бирига айланди.

Институтда функционал анализ, дифференциал тенгламалар, эҳтимоллар назарияси ва алгебра бўйича **илмий мактаблар шаклланди ва муваффақиятли ривожланмоқда**. Ходимларнинг илмий тадқиқотлари беш марта **Ўзбекистон Давлат мукофотига сазовор бўлди**, 12 нафар таниқли олим Ўзбекистон Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолигига ва нуфузли **Бутунжаҳон фанлар академияси (TWAS)**га сайланган.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

АҲОЛИ ВА ИҚТИСОДИЁТНИ ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИ БИЛАН БАРҚАРОР ТАЪМИНЛАШ, НЕФТЬ-ГАЗ ТАРМОҒИНИ МОЛИЯВИЙ СОҒЛОМЛАШТИРИШ ВА УНИНГ БОШҚАРУВ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Сўнгги йилларда ёқилғи-энергетика тармоғини комплекс ривожлантириш ҳамда энергия ресурсларига тобора ошиб бораётган эҳтиёжни таъминлашнинг муҳим омили бўлган энергия манбаларини диверсификация қилиш бўйича изчил ишлар олиб борилмоқда.

Шу билан бирга, геология қидирув ишлари, инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш ва нархларни шакллантириш ишларининг самарасизлиги республика иқтисодиёти ва аҳолисининг энергия ресурслари билан тўлиқ таъминланмаслигига, нефть-газ тармоғи корхоналари молиявий ҳолатининг ёмонлашувига олиб келди.

Жумладан, сўнгги 20 йилда табиий газ қазиб олиш ҳажми 8 фоизга ошгани ҳолда мамлакат корхоналари томонидан уни қазиб олиш ҳажми 29 фоизга пасайди, 2008 — 2018 йилларда тасдиқланган табиий газ захиралари 4 фоизга қисқарди, ўтган 5 йил давомида табиий газнинг табиий захиралари ўрнини тўлдириш бўйича ўртача кўрсаткич 70 фоизга яқин ҳажмни ташкил этди.

2017-2018 йилларда молиявий маблағларнинг етишмаслиги ва моддий-техник ресурсларнинг тақчиллиги натижасида табиий газ қазиб олишнинг ўсиши прогноз кўрсаткичларига нисбатан 42 фоизни ташкил этган холос.

Тартибга солиш функциялари ва тижорат фаолиятини ўзида бирлаштирган бошқарувнинг эскирган ва шаффоф бўлмаган тизими нефть-газ тармоғи корхоналарида замонавий менежментни жорий этишга, уларнинг молиявий барқарорлиги ва рентабеллигини оширишга тўсқинлик қилмоқда.

Республика иқтисодиёти ва аҳолисининг энергия ресурсларига бўлган эҳтиёжини тўлиқ қондириш, нефть-газ тармоғи корхоналарини молиявий соғломлаштиришни таъминлаш, қабул қилинган халқаро амалиёт асосида соғлом рақобатни ривожлантириш учун қулай шарт-шароитларни яратиш, замонавий рақамли технологияларни ва илғор бошқарув усулларини жорий этиш мақсадида:

1. Халқаро консалтинг компаниялари ва халқаро молиявий институтлар билан ҳамкорликда **Ўзбекистон Республикасининг нефть-газ тармоғини 2030 йилгача ривожлантириш концепцияси** ишлаб чиқилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. **Ўзбекистон Республикасининг нефть-газ тармоғини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини амалга ошириш бўйича республика ишчи комиссияси** (кейинги ўринларда — Республика ишчи комиссияси) 1-иловага мувофиқ таркибда тузилсин.

Республика ишчи комиссияси (А. Н. Арипов) бир ой муддатда:

а) амалга оширилаётган ислоҳотларни ҳисобга олган ҳолда **Ўзбекистон Республикасининг нефть-газ тармоғини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини амалга ошириш бўйича "йўл хариталари"ни** тасдиқласин ва бунда қуйидагиларга алоҳида эътибор қаратсин:

углеводород хом ашёсини қазиб олиш ҳажмларини кўпайтириш;

(Давоми 2, 3-бетларда).

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ 28 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Бугун Ўзбекистон тараққиётнинг янги босқичида. Ўзгаришлар суръати юксак, янгиланишлар кўлами кенг. Ислоҳотлардан кўзланган мақсад эса қатъий: одамларимизни рози қилиш, уларнинг эртанги кунга бўлган ишончини мустаҳкамлаш, онгу тафаккури, ён-атрофдаги воқеа-ҳодисаларга муносабатини ўзгартириш, Ватанга дахлдорлик ҳиссини ошириш... Буларнинг амалий самараси, давлатимиз раҳбари таъбири билан айтганда, миллий тикланишдан миллий юксалиш сари дадил илгарилаб боришимизга асос бўлаётир.

Куни кеча Президентимиз томонидан имзоланган "Ўзбекистон Республикаси Давлат мустақиллигининг йигирма саккиз йиллик байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида"ги қарор ҳам халқимизнинг бунёдкорлик шижоати, орзу-интилишларига янада қанот бағишлади. Зеро, ушбу ҳужжатда қайд этилганидек, "Биз учун устувор аҳамиятга эга бўлган вазифалар — аҳолининг ҳаёт даражаси ва сифатини яхшилаш, тадбиркорлик ва хусусий мулк ривожига кенг имконият очиб бериш, ёшлар, хотин-қизлар, кекса авлод вакиллари, ижтимоий ҳимояга муҳтож инсонларга доимий эътибор ва ғамхўрлик кўрсатишга қаратилган дастурларимизнинг ижобий натижалари нафақат мамлакатимиз, балки халқаро жамоатчилик томонидан ҳам эътироф этилмоқда".

4-саҳифага қаранг.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган сурат.

КИЧИК ГЭСЛАР КАСКАДИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Ҳамдам МАМАДАЛИЕВ олган сурат.

Катта Фарғона каналининг Учқўрғон туманидан оқиб ўтувчи қисмида бунёд этилган кичик ГЭСлар каскади ишга туширилди.

Бундан роппа-роса 80 йил олдин — 1939 йил 1 августда ҳашар йўли билан қуриб битказилган Катта Фарғона каналини тантанали очиш маросими ўтказилган эди. Ушбу тарихий иншоот Фарғона водийсининг минглаб гектар ерларини ўзлаштиришда асосий обиҳаёт манбаи бўлиб хизмат қилиб келмоқда.

Бунёдкорлик

Эндиликда юртимиздаги йирик сув магистралларидан бири ҳисобланган каналнинг гидроресурсларидан оқилона ва самарали фойдаланиш ишларини такомиллаштириш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Хусусан, қайта тикланадиган энергия манбаларидан фойдаланишни кенгайтириш, шу асосда экологик тоза ишлаб чиқариш қувватларини ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилаётир.

Давлатимиз раҳбарининг "2017 — 2021 йилларда гидроэнергетикани янада ривожлантириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида"ги қарори айни йўналишда дастуриламал бўлди. Унда республикамизнинг табиий сув оқимлари ва сув хўжаликлари объектларида "Ўзбекгидроэнерго" АЖ тизимида янги гидроэлектр станциялар қуриш ва ишлаб турганларини модернизация қилиш бўйича инвестиция лойиҳалари рўйхати тасдиқланган.

Рўйхатдан 2017 — 2019 йилларда Катта Фарғона каналининг Учқўрғон туманидан оқиб ўтувчи қисмида умумий қуввати 12 МВтга тенг бўлган кичик ГЭСлар каскадини қуриш вазифаси ҳам ўрин олган. Мазкур иншоот барпо этилиши натижасида Наманган вилояти йиллик электр энергияси ишлаб чиқариш ҳажмини 72,89 млн. кВт/сга оширишга эришилади. Бу эса 48 минг хонадон ёки вилоятнинг Учқўрғон туманини узлуксиз экологик тоза ва қайта тикланувчи электр энергияси билан тўлиқ таъминлаш имконини беради.

Лойиҳанинг умумий қиймати 31 млн. АҚШ долларига тенг бўлиб, унинг 22,3 млн. АҚШ доллари "Ўзбекгидроэнерго" АЖ, қолган қисми эса Хитой Халқ Республикасининг "Эксимбанки" ҳисобидан молиялаштирилди. Харажатлар 8,5 йил давомида тўла қопланиши кўзда тутилмоқда.

3

Америкалик ватандошларимиз фарзандлари ўз юртига ташриф буюришди

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Миллатлараро муносабатлар ва хорижий мамлакатлар билан дўстлик алоқалари қўмитаси Америка Қўшма Штатларида истиқомат қилаётган ўзбек ватандошлар раҳбарлари ва фаоллари билан маданий ва маърифий алоқалар йўналишида қатор ишларни амалга оширмоқда.

Ҳамкорлик

Жумладан, жорий йил 8 июль куни Чикаго шаҳридаги Ўзбек — Америка жамияти раҳбари Олим Шарипов раҳбарлигида бир гуруҳ ватандошларимиз фарзандлари тарихий юртларига ташриф буюришди. Улар 20 кун давомида Ўзбекистонда меҳмон бўлишади, қариндошлари билан учрашади. Шунингдек, Тошкент вилоятининг Бўстонлиқ туманидаги "Ёшлик" болалар оромгоҳида ёзги таътил мавсумида ҳордиқ чиқаришади.

— Жамиятимиз Америкада яшаётган ўзбек фуқаролари орасида она тилимиз, маданиятимиз, урф-одатларимизни сақлаш, болаларимизни ўзбекона руҳда тарбиялаш мақсадида тузилган, — дейди Ўзбек — Америка жамияти раҳбари Олим Шарипов. — Миллатлараро муносабатлар ва хорижий давлатлар билан дўстлик алоқалари қўмитаси ҳамкорлигида америкаликларни Ўзбекистон тарихи, маданияти, турмуш тарзи билан таништириш учун турли тадбирлар ташкил этяпмиз. Маданият марказимизда ўзбек тилидан дарслар, одобномадан сабоқлар берилади. Чикагодаги ўзбек мактабининг Ўзбекистондаги мактаблар билан алоқа ўрнатиши, америкалик ўзбек болаларининг ёзги таътилини Ўзбекистон оромгоҳларида ўтказишдан мақсадлари бор.

3

Алишер Султонов:

АДОЛАТЛИ ТАРИФ СИЁСАТИ ИШЛАБ ЧИҚИЛМОҚДА

Халқ вакиллари ва соҳа мутахассислари фикрлари инобатга олинган ҳолда, мамлакатимизда энергия ресурслари тарифлари оптималлаштирилиши кутилмоқда. Бу янгилик интернет сайтлари, ижтимоий тармоқларда ҳар хил талқин қилиняпти.

Мухбиримиз аҳоли учун энергия ресурслари тарифларидаги ўзгаришларга ойдинлик киритиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси энергетика вазири Алишер СУЛТОНОВ билан эксклюзив тарзда суҳбатлашди.

Эксклюзив интервью

— Алишер Саидаббасович, аҳоли орасидаги нархлар кескин ошиб кетади, қабилидаги гап-сўзлар қанчалик асосли? Электр энергияси, табиий газ тарифларида қандай ўзгаришлар бўлади?

— Аввало, шуни айтиш керакки, ортиқча ваҳимага ҳожат йўқ. Президентимизнинг аҳолига оғирлик тушмасин, дея берган қатъий топшириғидан келиб чиқиб, ўзгаришларда, биринчи навбатда, аҳолининг ижтимоий аҳволи, тўлов қобилияти инобатга олинади. Ички имкониятларимиз тўлиқ ишга солиниб, харажатларни камайтириш, йўқотишларнинг олдини олиш эвазига ишлаб чиқарилаётган маҳсулот таннархини арзонлаштириш йўллари қидирилмоқда. Бошқача айтганда, адолатли тариф сиёсати ишлаб чиқилмоқда.

Тарифларда у қадар катта ўзгаришлар кутилаётгани йўқ. Инфляция даражасида бўлади.

Давлатимиз раҳбари айтганидек, ҳисоб-китоб бўлмаган жойда барака бўлмайди. Бугунги ислоҳотлар замирида электр энергияси ишлаб чиқарувчилари зарарига ишламаслигини таъминлаш мақсади ётибди. Агар улар фаолияти иқтисодий фойда эмас, аксинча зарар томон кетадиган бўлса, бир ёки бир ярим йилда катта йўқотиш бўлиши мумкин.

Очиғини айтиш керак, иссиқлик электр станцияларининг асосий қисми эскирган. Уларда ёнилғи сарфи катталиги ҳам бор гап. Демак, уларни модернизация қилиш, юқори кучланишли ҳаво тармоқларини янгилаш соҳадаги энг долзарб масала ҳисобланади. Табиийки, булар катта маблағ талаб этади.

Кейинги пайтда "Обод қишлоқ", "Обод маҳалла" дастурлари доирасида бу йўналишларда салмоқли ишлар бажарилди. Жойларда янги-янги қувватлар фойдаланишга топширилмоқда. Биргина 2019 йилнинг ўзида Тўрақўрғон, Тахиатош, Навоий иссиқлик электр станцияларининг янги блоклари ишга туширилади. Бундан ташқари, энергетика тарихида биринчи марта давлат-хусусий шериклик асосида Сурхондарё ва Тошкент вилоятларида янги электр станциялари қурилишига киришилди. Бунда Туркиянинг етакчи компаниялари фаол

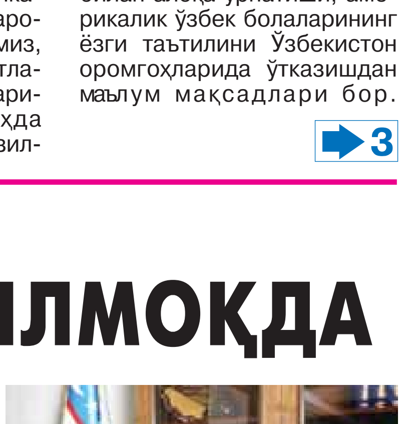

иштирок этаётгани диққатга сазовор. Бу каби лойиҳалар энергетика барқарорлиги ва хавфсизлигини таъминлашга хизмат қилади. Бироқ олдимизда ҳали қиладиган ишларимиз, режаларимиз кўп.

3

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

МАТЕМАТИКА ТАЪЛИМИ ВА ФАНЛАРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ, ШУНИНГДЕК, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ В. И. РОМАНОВСКИЙ НОМИДАГИ МАТЕМАТИКА ИНСТИТУТИ ФАОЛИЯТИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Бонн, Кембриж, Париж, Сеул, Сантьяго-де-Компостела университетлари ва бошқа илмий марказларнинг олимлари билан биргаликда қўшма илмий лойиҳалар амалга оширилмоқда. Институтда давлат университетлари, мактаблар ва академик лицейларда маърузалар ўқиш ва махсус курслар ўтиш, шунингдек, магистрлик диссертацияларига раҳбарлик қилиш амалиёти кенг жорий этилган. Бугунги кунда илмий ходимларнинг ўртача ёши 47 ёшни, **илмий даражали илмий ходимлар улуши эса 87,0 фоизни** ташкил этмоқда.

Шу билан бирга, ҳар томонлама таҳлиллар бир қанча тизимли вазифаларни аниқлади. Уларнинг амалга оширилиши Институтнинг илмий лойиҳаларни хатловдан ўтказиш, мавжуд илмий салоҳиятдан юқори даражада фойдаланиш ва уни ривожлантиришга доир фаолиятини тубдан такомиллаштиришни, тадқиқотларни жорий этиш самарадорлигининг амалий индикаторлари ва мақсадли кўрсаткичлари ишлаб чиқилишини Ўзбекистон Фанлар академияси томонидан янада аниқ мувофиқлаштиришни, шунингдек, давлат томонидан қўллаб-қувватлаш чораларини талаб этади.

Математика таълими ва фанларини янада ривожлантириш, фундаментал, қидирув ва амалий илмий тадқиқотлар олиб бориш, олий таълимдан кейинги таълим институтларининг фаолияти ва илмий кадрлар тайёрлаш самарадорлигини таъминлаш, илм-фан, иқтисодиёт тармоқлари ва ишлаб чиқаришнинг интеграциясини мустаҳкамлаш, жаҳоннинг етакчи илмий марказлари ва университетлари билан халқаро илмий-техник ҳамкорликни ривожлантириш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш мақсадида:

1. Институт жамоасининг математика фанини ривожлантиришга, илм-фан ва таълимнинг интеграциясини мустаҳкамлашга, юқори малакали кадрлар тайёрлашга ва Ватанимиз математика мактабларининг ютуқларини тарғиб қилишга йўналтирилган фаолияти қўллаб-қувватлансин.

2. **Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Математика фанини ривожлантириш ва Институт фаолиятини такомиллаштиришнинг қуйидаги устувор вазифаларини амалга оширишни назарда тутувчи мақсадли дастурини (кейинги ўринларда — Мақсадли дастур) 1-иловага мувофиқ тасдиқлаш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин**:

илм-фаннинг турдош соҳаларида ва иқтисодиёт тармоқларида илмий натижалардан фойдаланиш, шунингдек, Институтнинг муайян илмий йўналишларини фундаментал изланишлардан амалий изланишларга қайта йўналтириш дастурларини ишлаб чиқиш;

2020 — 2022 йилларда иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳа учун математика бўйича олий малакали кадрлар тайёрлаш чора-тадбирлари дастурини ишлаб чиқиш;

илмий натижалар кенг муҳокама қилинишини ва замонавий илм-фан ютуқлари оммалаштирилишини ташкил этиш. **Институт ишланмаларининг доимий равишда янгиланадиган электрон маълумотлар базасини яратиш**;

илмий-тадқиқот фаолиятининг таълим жараёни билан алоқаларини мустаҳкамлаш. Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети, Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университети талабалари ва Институт ходимларининг тажриба start-up лойиҳалари амалга оширилишига кўмаклашиш;

Математика соҳасида жаҳон илмий марказлари, шу жумладан, МДҲ, Европа, Америка ва Осиё мамлакатларининг етакчи университетлари билан ҳамкорликда тадқиқотлар ташкил этиш;

ноширлик фаолиятини яхшилаш ва материаллар эълон қилишда фаолликни ошириш. **Инглиз тилидаги "Ўзбекистон математика журнали" илмий нашри фаолиятини такомиллаштириш**;

молиялаштириш тизимини такомиллаштириш, харажатларни мақбуллаштириш ва Институтнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш. Инфратузилмани модернизация қилиш. **Ходимлар учун иш шароитларини яхшилаш ва уларни моддий рағбатлантириш тизимини такомиллаштириш. Ҳар йилги "Илм-фан етакчиси" республика танловини ўтказиш.**

Мақсадли дастур тўлиқ бажарилишини таъминлаш, Институт фаолияти самарадорлигини оширишга тўсқинлик қилаётган омилларни бартараф этиш юзасидан мувофиқлаштирилган ва олдини олувчи чора-тадбирлар қўрилиши учун Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси президенти Б. С. Юлдашевга ва вице-президентларга шахсий масъулият юклансин.

3. **2020 — 2024 йилларда Институтнинг илмий тадқиқот ишлари дастури** 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Инновацион ривожланиш вазирлиги, манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда Институтнинг илмий йўналишларига мувофиқ ҳар йили Институт илмий тадқиқот ишлари календарь дастурлари ишлаб чиқилиши ва тасдиқланишини таъминласин.

4. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Фанлар академияси ва Институт дарсликлар, ўқув ва кўргазмали қўлланмалар, шу жумладан, электрон дарсликлар, ўқув ва кўргазмали қуролларни Институтнинг эксперт хулосасидан кейин эълон қилиш, таълим муассасаларида математика фанларини ўқитиш, математика олимпиадаларини ўтказиш тартибини такомиллаштириш юзасидан бир ой муддатда таклифлар киритсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси илмий-тадқиқот муассасалари фаолиятини бошқариш бўйича илғор хорижий тажрибани ўрганиш асосида бир ой муддатда:

Мақсадли индикаторлар асосида **Фанлар академияси тизимига кирадиган илмий-тадқиқот муассасаларининг илмий бўлинмалари ва ходимлари фаолиятини баҳолаш мезонларини** ишлаб чиқсин;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси тизимидаги илмий-тадқиқот муассасалари раҳбарларини лавозимга тайинлаш ва лавозимдан озод қилиш тартибини белгилаш бўйича асосланган таклифлар киритсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг **Институтнинг 2021 йилгача мақсадли кўрсаткичларини (индикаторларини)** (кейинги ўринларда — Мақсадли кўрсаткичлар) 3-иловага мувофиқ тасдиқлаш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

Белгилансинки, 2020 йилдан бошлаб илмий лабораториялар ва илмий ходимларнинг фаолияти рейтинг тизими асосида ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Раёсатининг қарори бўйича ташкил этиладиган махсус комиссия томонидан баҳоланади.

7. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, "Эл-юрт умиди" жамғармаси ва Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги Институт илмий ходимларининг 4-иловага мувофиқ етакчи хорижий илмий марказларда малака оширишини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги "Эл-юрт умиди" жамғармаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги ҳузуридаги Инновацион ривожланиш ва новаторлик ғояларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси маблағлари Институт илмий ходимларининг малака оширишини молиялаштириш манбалари этиб белгилансин.

8. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги ва Молия вазирлигининг 2020 йил 1 январдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобига молиялаштириладиган олий таълимдан кейинги таълимда стажёр-тадқиқотчилар институтини (кейинги ўринларда — стажёр-тадқиқотчилар институти) ташкил этиш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги билан биргаликда Институтга олий таълимдан кейинги таълим институтида ўқиш учун ажратиладиган қабул квотасининг ярмидан кам бўлмаган миқдордаги қабул квотаси стажёр-тадқиқотчилар институти учун ажратилишини таъминласин.

9. Институт тузилмасига:

ўтказиладиган илмий тадқиқотлар самарадорлиги ва натижадорлигини ошириш, илмий кадрлар тайёрлаш, илмий тадқиқот фаолиятини таълим жараёни билан интеграциялаштиришни таъминлаш учун масъул бўлган Институт илмий раҳбари — директорнинг илм-фан бўйича ўринбосари лавозими;

алгебра ва унинг татбиқлари, дифференциал тенгламалар ва унинг татбиқлари, чизиқсиз тизимлар, динамик тизимлар ва уларнинг татбиқларини математик моделлаштириш, стохастик таҳлил, тиббий-биологик информатика, ҳисоблаш математикаси йўналишлари бўйича илмий лабораториялар киритилсин.

Институт тузилмасида юридик шахс ташкил этмасдан Ёш математиклар ўқув маркази ташкил этилсин, унга қуйидаги вазифаларни амалга ошириш юклансин:

умумтаълим мактаблари ва лицейларнинг ўқувчилари, олий таълим муассасаларининг талабалари ва докторантлар учун математика бўйича ўқув курслари ташкил этиш;

Ўзбекистон терма жамоасини халқаро математика олимпиадаларига тайёрлаш учун зарур шарт-шароитлар яратиш;

иқтидорли ёшларни саралаб олиш ва мақсадли тайёрлаш жараёнларига ўқитишнинг замонавий усулларини ва педагогик инновацияларни жорий этиш;

етакчи олимлар ва юқори малакали мутахассисларни, шу жумладан, хорижий олимлар ва мутахассисларни таълим жараёнига жалб қилиш.

10. Институтнинг янгиланган тузилмаси 5-иловага мувофиқ тасдиқлансин. Илмий кенгаш ва Ёш олимлар кенгаши таркиби Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси президенти билан келишган ҳолда тасдиқланиши маълумот учун қабул қилинсин.

11. Белгилаб қўйилсинки, 2020 йил 1 январдан бошлаб Институт ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш, бино ва иншоотларини сақлаш харажатларини молиялаштириш, шунингдек, жорий харажатларини қоплаш Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобига амалга оширилади.

12. Қуйидагилар Институт фаолиятини молиялаштириш манбалари этиб белгилансин:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари;

халқаро молия институтлари ва бошқа институтлар, хорижий ташкилотларнинг грантлари доирасида тушадиган маблағлар;

хўжалик фаолиятидан тушадиган маблағлар;

қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар.

13. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Инновацион ривожланиш вазирлиги билан биргаликда Институтга фундаментал тадқиқотларнинг илмий-техник лойиҳаларини амалга ошириш учун ажратиладиган бюджет маблағлари ушбу қарор топшириқларидан келиб чиққан ҳолда талаб этиладиган қўшимча бюджет маблағларининг бир қисмини қоплашга йўналтирилишини таъминласин.

14. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Инновацион ривожланиш вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Молия вазирлигининг Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 ноябрдаги ПҚ–3365-сон қарорига мувофиқ, 2020 йилда Институт биносини (кейинги ўринларда — объект) капитал таъмирлаш, шунингдек, унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси икки ой муддатда:

объект бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрласин ва уларнинг белгиланган тартибда экспертизадан ўтказилишини таъминласин;

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти Нодир қўлёзмалар марказининг бино ва иншоотлари бўшатилишини таъминласин.

16. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг асосланган буюртманомалари асосида 2020 йилги Ўзбекистон Республикаси Инвестиция дастурини шакллантиришда объектни капитал таъмирлаш учун тасдиқланган лойиҳа-смета ҳужжатларига мувофиқ капитал қўйилмаларнинг тегишли лимитларини назарда тутсин.

17. Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги объектда капитал таъмирлаш ва қурилиш-монтаж ишлари бажарилишининг сифати устидан давлат архитектура-қурилиш назоратини ўрнатсин.

18. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси:

бир ой муддатда — белгиланган тартибда Институт уставини тасдиқласин ва унинг давлат рўйхатидан ўтказилишини таъминласин;

Институтнинг замонавий компьютер ускуналари ва бошқа ташкилий техника билан, шу жумладан, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг илмий-тадқиқот муассасалари объектларини сотишдан тушадиган бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобига тўлдирилишини таъминласин;

икки ой муддатда — манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

19. **2019 йил 24 майда илмий жамоатчилик ва олий таълим муассасалари ректорлари билан ўтказилган учрашувда белгиланган вазифалардан келиб чиққан ҳолда Фан ва технологиялар бўйича республика кенгаши (кейинги ўринларда — Республика кенгаши) ташкил этилсин ва унга қуйидаги вазифалар юклансин**:

фан ва технологиялар соҳасида ягона давлат сиёсатини шакллантириш, шу жумладан, фан ва таълим соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотларни мувофиқлаштириш, фан ва технологиялар соҳасини жадал ривожлантириш бўйича амалий чора-тадбирларни ишлаб чиқиш, уларнинг бажарилиши натижадорлигини таъминлаш;

илмий-техник сиёсат стратегияси, илмий-инновацион инфратузилмани ривожлантиришнинг устувор йўналишларини шакллантириш ва тасдиқлаш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш;

илмий-техник лойиҳаларнинг давлат мақсадли дастурларини тасдиқлаш ва уларнинг амалга оширилиши юзасидан таъсирчан назоратни таъминлаш;

ҳар йилги илмий тадқиқот ишлари дастурларини, шунингдек, илмий тадқиқот фаолияти Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағларидан тўғридан-тўғри молиялаштириш ҳисобига амалга ошириладиган **илмий-тадқиқот муассасаларининг мақсадли индикаторларини тасдиқлаш**;

фан ва технологияларни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари бўйича миллий лабораториялар тизимини шакллантириш, шунингдек, илмий-тадқиқот муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, уларни замонавий лаборатория асбоб-ускуналари билан тўлдириш ва бутловчи ҳамда сарфлаш материаллари билан узлуксиз таъминлаш бўйича **амалий чора-тадбирларни ишлаб чиқиш**;

фан ва технологиялар соҳасида мамлакат илм-фанини жаҳон ютуқлари билан уйғунлаштириш, илмий салоҳият ва инновацион ривожланишни рейтинг баҳолашда мамлакат имижини, шу жумладан, илмий ишланмаларни фаол тижоратлаштириш учун зарур шарт-шароитлар яратиш орқали ошириш;

илмий-тадқиқот, таълим ва лойиҳа-конструкторлик муассасалари, шунингдек, саноат корхоналари ва тижорат тузилмалари томонидан фойдаланиш мақсадида **энг янги илмий-техник ишланмалар тўғрисидаги илғор хорижий тажрибани излаш, умумлаштириш, таҳлил қилишнинг давлат ахборот-таҳлил тизимини яратиш**, Ўзбекистонни ривожлантириш учун илмий-техник салоҳиятнинг замонавий ахборот-ресурс базасини шакллантириш;

муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган ҳамда фан ва инновацион ривожланиш соҳасини ислоҳ қилиш давомида юзага келадиган **долзарб масалалар ҳамда муаммоларни муҳокама қилиш, шу жумладан, оммавий муҳокама қилиш**;

фан ва техника соҳасида Давлат мукофотини бериш билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқиш ҳамда таклифлар тайёрлаш.

20. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси билан биргаликда бир ой муддатда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига:

Фан ва технологиялар бўйича республика кенгашининг шахсий таркибини ва Кенгаш тўғрисидаги низомни тасдиқлашни назарда тутувчи Ҳукумат қарори лойиҳасини;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 30 ноябрдаги ПҚ-3416-сон қарори билан ташкил этилган Илмий-техник ахборот марказини юқори малакали кадрлар билан бутлаш ва унинг фаолиятини фаоллаштириш юзасидан таклифлар киритсин.

21. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси А. А. Абдувахитов, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси президенти Б. С. Юлдашев зиммасига юклансин.

Қарорнинг ижроси Фан ва технологиялар бўйича республика кенгаши мажлисларида 2019 йил сентябрь ва декабрь ойларида ҳамда 2020 йил апрель ойида кўриб чиқилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 9 июль

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «МАТЕМАТИКА ТАЪЛИМИ ВА ФАНЛАРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ, ШУНИНГДЕК, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ В. И. РОМАНОВСКИЙ НОМИДАГИ МАТЕМАТИКА ИНСТИТУТИ ФАОЛИЯТИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИГА ШАРҲ

Мамлакатимиз Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан олий таълим муассасалари ректорлари ва республика илмий жамоатчилиги билан шу йил 24 майдаги учрашувда олий таълим тизимидаги ишлар ҳолатининг таҳлили билан биргаликда илм-фанни янада ривожлантириш, унинг кадрлар тайёрлашга, айниқса, иқтидорли ёшларни тайёрлашга қўшадиган аниқ улушини кўпайтириш, илмий изланишларни кенгайтириш ва уларни тижоратлаштириш, республика олимларининг меҳнати учун зарур шарт-шароитлар яратиш ва моддий рағбатлантириш билан боғлиқ бўлган комплекс масалалар белгиланди.

Ушбу талаблардан келиб чиқиб, мамлакат Фанлар академиясининг кўҳна институтларидан бири — 1943 йилда ташкил этилган В. И. Романовский номидаги Математика институтининг фаолияти ҳар томонлама ўрганиб чиқилди ва таҳлил қилинди.

Институт ва унинг илмий жамоасини ҳақли равишда математика фанларининг давомчиси деб айтиш мумкин. Муҳаммад ал-Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Абу Райҳон Беруний, Мирзо Улуғбек сингари улуғ аждодларимиз унга тамал тошини қўйган эдилар.

Математика институти ўз фаолияти даврида математика фанларини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшди. Функционал анализ, дифференциал тенгламалар, эҳтимоллик назарияси ва алгебра бўйича илмий мактаблар муваффақиятли ривожланмоқда. Институт ходимларининг илмий тадқиқотлари беш марта Ўзбекистон Давлат мукофотига сазовор бўлди, 12 нафар таниқли олим Ўзбекистон Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолигига ва нуфузли Бутунжаҳон фанлар академияси (TWAS)га сайланган.

Институт олий малакали кадрлар тайёрлашга фаол ҳисса қўшмоқда. Мамлакат олий таълим муассасалари билан мустаҳкам алоқалар ўрнатилган, маърузалар ўқиш, махсус курслар ўтказиш ва магистрлик диссертацияларига раҳбарлик қилиш амалиёти кенг жорий этилган. Илмий ходимларнинг ўртача ёши 47 ёшни, илмий даражали илмий ходимлар улуши эса 87,0 фоизни ташкил этади. Докторантурада 20 нафардан ортиқ ёш олимлар таълим олмоқда, улар сони йилдан-йилга ўсиб бормоқда.

Институтнинг халқаро алоқалари самарали ривожланмоқда. Бонн, Кембриж, Париж, Сеул, Сантьяго-де-Компостела университетлари ва бошқа илмий марказларнинг олимлари билан биргаликда қўшма илмий лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Сўзсиз, ушбу барча салмоқли натижалар математика фанларини янада ривожлантиришни ва Институт фаолиятини такомиллаштиришни тақозо этади. Қарорда Институтнинг мавжуд илмий салоҳиятидан янада самарали фойдаланишга тўсқинлик қилаётган бир қатор муаммолар қайд этилган.

Масалан, Институтнинг амалдаги тузилмаси ва илмий ходимлари сони иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳанинг долзарб вазифаларини ҳал этиш учун амалий илмий йўналишларни кенгайтириш имконини бермаяпти. Мамлакатимизда математика соҳасидаги тадқиқотлар бўйича бош марказ бўлгани ҳолда Институт тадқиқотларни жадал олиб бориш, таълим жараёни билан интеграцияни мустаҳкамлаш, бир қатор бўлинмаларни амалий илмий ишланмаларга қайта йўналтириш учун замонавий инфратузилмага эга эмас.

Истеъдодли ёшларни танлашга Институт олимларини жалб этишнинг мавжуд тизими ёш мутахассисларни тайёрлашнинг узлуксиз ва самарали механизмини таъминлаш, шу жумладан, математика бўйича халқаро олимпиадада юқори кўрсаткичларга эришиш имконини бермаяпти.

Республикада билимларнинг базавий тармоғи сифатида математика илмий мактаблар тадқиқотларининг жорий ҳолатини танқидий таҳлил қилиш ва илмий тадқиқотларнинг устувор йўналишлари бўйича таклифлар ишлаб чиқиш учун мақсадли кўрсаткичларнинг амалий индикаторларини ишлаб чиқишга ва илмий ишланмаларни хатловдан ўтказишга эҳтиёж сезаётганлиги алоҳида қайд этилган.

Ушбу муаммоларни бартараф этиш мақсадида қарорда комплекс устувор вазифалар белгиланган. Уларнинг амалга оширилиши **математика таълими ва фанларини янада ривожлантириш, шунингдек, Математика институтининг фаолиятини тубдан такомиллаштиришни** таъминлаш имконини бериши керак. Қайд этиш зарурки, давлатимиз раҳбарининг топшириқларига мувофиқ ушбу жараёнда нафақат Фанлар академиясининг, балки ихтисосли вазирликлар ва идораларнинг ҳамда республика Ҳукуматининг фаол иштирок этишига алоҳида эътибор қаратилган. Ушбу вазифаларни амалга ошириш учун қарор билан:

биринчи — шу жумладан, илмий натижалардан илм-фаннинг турдош соҳаларида ва иқтисодиёт тармоқларида фойдаланишни; Институтнинг муайян йўналишларини фундаментал изланишлардан амалий изланишларга қайта йўналтиришни; иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳа учун математика бўйича олий малакали кадрлар тайёрлаш юзасидан 2019 — 2022 йилларга мўлжалланган комплекс чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш назарда тутилган математика фанларини ривожлантиришнинг мақсадли дастури тасдиқланди;

иккинчи — Институтнинг 2020 — 2024 йилларга мўлжалланган аниқ илмий тадқиқот ишлари дастури тасдиқланди. Бунда фундаментал тадқиқотлар билан биргаликда амалий математикага алоҳида эътибор қаратилган;

учинчи — ва буни алоҳида қайд этиш зарурки, Институтнинг мақсадли кўрсаткичлари (индикаторлари) биринчи марта ишлаб чиқилди ва тасдиқланди, улар раҳбарият, ҳар бир илмий ходим ва умуман, Институтнинг мамлакатда математика фанлари ривожланишига реал шахсий ҳиссасини холисона баҳолаш имконини беради;

тўртинчи — халқаро ҳамкорликни янада ривожлантириш ва Институт илмий ходимлари малакасини оширишнинг истиқболли йўналишлари тасдиқланди. Ҳамкорликнинг илмий йўналишлари 18 та мамлакатда, шу жумладан, МДҲ мамлакатлари, Европа, Америка ва Осиёнинг етакчи илмий муассасаларида таълим олиш ва тажриба орттиришни назарда тутади.

Ушбу истиқболли вазифалардан келиб чиқиб, Институтнинг ташкилий тузилмаси тубдан қайта кўриб чиқилди ва унинг янги ташкилий тузилмаси тасдиқланди. Биринчи марта илмий-тадқиқот муассасаларини бошқаришнинг халқаро тажрибасидан келиб чиқиб амалга оширилаётган илмий тадқиқотларнинг самарадорлиги ва натижадорлигини ошириш, илмий кадрлар тайёрлаш, илмий тадқиқот фаолиятининг таълим жараёни билан интеграциясини таъминлаш учун масъул бўлган директор ўринбосари — Институтнинг илмий раҳбари лавозими жорий этилди. Бўлимлар ўрнига математиканинг аниқ йўналишлари бўйича илмий лабораториялар ташкил этилади. Шунингдек, Ёш математиклар ўқув марказини ташкил этиш назарда тутилган.

Қарорда, шунингдек, ҳам математика фанларини, ҳам Институтни ривожлантиришни давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг аниқ чора-тадбирлари белгиланган. Талаб этиладиган илмий ходимлар сони қайта кўриб чиқилди. Ходимлар иш ҳақини уларнинг илмий тадқиқотларга қўшган аниқ улуши ҳисобга олинган ҳолда ошириш чора-тадбирлари белгиланди. Институт биносини мукаммал таъмирлашни, зарур ускуналар, ҳисоблаш техникаси воситалари ва ахборот-коммуникация технологиялари билан бутлашни ташкил этиш юзасидан бир қатор топшириқлар берилди.

Қарорда Математика институтини ривожлантириш масалаларини ҳал этиш билан биргаликда фан ва технологиялар соҳасида давлат сиёсатини амалга ошириш юзасидан бир қатор чора-тадбирлар белгиланди. Бунинг учун Фан ва технологиялар бўйича республика кенгашини ташкил этиш назарда тутилган.

Бундан ташқари, Фанлар академиясига Мақсадли индикаторлар асосида **Фанлар академияси тизимига кирадиган илмий-тадқиқот муассасаларининг илмий бўлинмалари ва ходимлари фаолиятини баҳолаш мезонларини** ишлаб чиқиш; **Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси тизимидаги илмий-тадқиқот муассасалари раҳбарларини лавозимга тайинлаш ва лавозимдан озод қилиш тартибини белгилаш бўйича** асосли таклифлар киритиш топширилди.

Давлатимиз раҳбарининг қарорида ушбу комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш, энг аввало, Институт раҳбариятига, ҳар бир илмий ходимга ва бутун жамоага, математика фанларини янада ривожлантиришнинг қўйилган мақсадлари ва вазифаларига сўзсиз эришишни таъминлашда, шунингдек, Ватанимиз илмий мактабларининг жаҳон даражасидаги ютуқларини мустаҳкамлашда уларнинг интилиши, ташаббускорлиги ва масъулиятига ҳал қилувчи даражада боғлиқ эканлиги алоҳида таъкидланган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ҚАРОРИ

АҲОЛИ ВА ИҚТИСОДИЁТНИ ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИ БИЛАН БАРҚАРОР ТАЪМИНЛАШ, НЕФТЬ-ГАЗ ТАРМОҒИНИ МОЛИЯВИЙ СОҒЛОМЛАШТИРИШ ВА УНИНГ БОШҚАРУВ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

газ-транспорт тизимини модернизация қилиш;

табиий газни қазиб олиш, қайта ишлаш, етказиб бериш ва сотишни ҳисоб-китоб ва назорат қилиш ишларини такомиллаштириш;

инвестициявий лойиҳаларни танқидий ўрганиш ва мақбуллаштириш, шунингдек, уларни амалга ошириш механизмларини такомиллаштириш;

нефть-газ тармоғи корхоналарида молиявий интизомни мустаҳкамлаш ва нарх шаклланишини такомиллаштириш;

б) Ўзбекистон Республикасининг нефть-газ тармоғини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясининг ҳар бир йўналиши бўйича ишчи комиссиялар таркибини тасдиқласин;

в) ташкил қилинаётган ишчи комиссиялари билан ҳамкорликда Ўзбекистон Республикасининг нефть-газ тармоғини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини амалга ошириш учун халқаро молия институтлари, хорижий ҳукуматлар молия ташкилотлари (кейинги ўринларда — ХМИ/ХҲМТ) ва консалтинг компанияларини жалб қилиш чораларини кўрсин;

г) Энергетика вазирлигида бошқарув ходимлари сони 20 штат бирликдан ошмаган, Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Ёқилғи-энергетика тармоғини ривожлантириш жамғармаси маблағлари, ХМИ/ХҲМТ техник кўмаклашиш маблағлари (грантлари) ҳисобидан молиялаштириладиган нефть-газ тармоғини ислоҳ қилишни мувофиқлаштириш бўйича лойиҳа офиси ташкил қилинишини таъминласин.

3. Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги, Давлат активларини бошқариш агентлиги, Монополияга қарши курашиш агентлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлигининг Осиё тараққиёт банкининг техник кўмагида тайёрланган ва қуйидагиларни назарда тутувчи **"Ўзбекнефтгаз" АЖ бошқаруви тизимини такомиллаштириш ва самарали ташкилий тузилмасини шакллантириш** бўйича таклифларига розилик берилсин:

"Ўзбекнефтгаз" АЖга "Ўзбурғинефтгаз" АЖ, "Ўзнефтгазқазибчиқариш" АЖ, "Ўзнефтмаҳсулот" АЖ, "Ўзнефтгазмаш" АЖларни қўшиш, "Ўзбекнефтгаз" АЖ ижро этувчи аппарати таркибида тугатилаётган бўғинларнинг вазифалари ва функцияларини бажарувчи тегишли бўлинмаларни ташкил этиш орқали **тизим бошқарувида ортиқча бўғинларни қисқартириш**;

"Ўзтрансгаз" АЖни "Ўзбекнефтгаз" АЖ таркибидан чиқариш ва "Ўзбекнефтгаз" АЖнинг "Ўзтрансгаз" АЖ устав капиталидаги улушини Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлигига (кейинги ўринларда — Агентлик) бериш;

"Ўзтрансгаз" АЖнинг газ таъминоти бўйича ҳудудий филиаллари негизида **"Ҳудудгазтаъминот" АЖни ташкил қилиш** ва Агентликни унинг акциядори этиб белгилаш.

4. Қуйидагиларга:

а) **"Ўзтрансгаз" АЖга**:

табиий газни кейинчалик ягона оператор сифатида етказиб бериш, жумладан, экспорт ва импорт қилиш учун газ қазиб олувчи ва қайта ишловчи ташкилотлар, шу жумладан, маҳсулотни тақсимлаш тўғрисидаги битимлар асосида фаолият юритувчи қўшма корхоналар ва хорижий компаниялардан харид қилиш;

тўғридан-тўғри шартномалар асосида магистраль газ қувурига уланган истеъмолчиларга, шунингдек, "Ҳудудгазтаъминот" АЖ билан комиссия шартномалари асосида газ тақсимлаш тармоқларига уланган истеъмолчиларга табиий газни сотиш;

б) **"Ҳудудгазтаъминот" АЖга**:

газ тақсимлаш тармоқларини ва тегишли ускуналарни хавфсиз эксплуатация қоидаларининг норматив талабларига риоя қилган ҳолда эксплуатация қилиш;

суюлтирилган газни харид қилиш, етказиб бериш, сақлаш ҳамда аҳоли ва ижтимоий соҳа объектларига сотиш функциялари юклансин.

5. Ишлаб чиқариш бўлинмалари устидан тўғридан-тўғри бошқарув ўрнатиш мақсадида **нефть-газ қазиб чиқариш ва газни қайта ишлаш ташкилотлари** юридик шахс ташкил этмасдан, 2-иловага мувофиқ "Ўзбекнефтгаз" АЖнинг таркибий бўлинма (бошқарма, завод)лари **этиб қайта ташкил қилинсин**.

6. **Айрим ташкилотлар "Ўзбекнефтгаз" АЖга ва унинг таркибига кирувчи ташкилотларга қўшиш йўли билан** 3-иловага мувофиқ **қайта ташкил этилсин**.

7. Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги, Агентлик, Монополияга қарши курашиш қўмитаси, Иқтисодиёт ва саноат вазирлигининг қуйидаги таклифлари маъқуллансин:

"Ўзнефтмаҳсулот" АЖ тасарруфидаги фермер хўжаликларига хизмат кўрсатувчи 1 381 та автомобилга ёқилғи қуйиш шохобчаларини тадбиркорлик субъектларига аукцион савдолари орқали сотиш ҳамда олис, етиб бориш қийин бўлган аҳоли пунктларида ёқилғи маҳсулотларидан фойдаланиш имкониятини таъминлашнинг муқобил тизимини жорий қилиш;

газ таъминоти бўйича вилоят, туманлараро (шаҳар) филиалларига ёки уларнинг участкаларига бириктирилган газ таъминоти объектларини давлат-хусусий шериклик шартлари асосида газ тақсимлаш тармоқлари ва тегишли ускуналарни эксплуатация қилиш ва истеъмолчиларга табиий газни сотиш функцияларини бажариш учун хусусий операторлар бошқарувига босқичма-босқич бериш;

"Ўзбекнефтгаз" АЖ ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг асосий фаолият тури билан боғлиқ бўлмаган, шу жумладан, аввал қабул қилинган ҳукумат қарорларига мувофиқ сотиш кўзда тутилган активларини, сотувга қўйилган пайтдан бошлаб бир ой давомида талабгорлар бўлмаган тақдирда бошланғич нархни қадам-бақадам пасайтириш йўли билан сотиш;

"Ўзбекнефтгаз" АЖ таркибига кирувчи ташкилотларнинг бозорлар, савдо ва чорвачилик комплекслари устав капиталидаги улушларини 4-иловага мувофиқ **маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига бериш**;

"Ўзбекнефтгаз" АЖ ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг сервис ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар устав капиталидаги улушларини 5-иловага мувофиқ **Агентликка бериш**;

табиий газни ва суюқ углеводородларни қазиш, қайта ишлаш, ташиш, узатиш ва сотишнинг барча босқичларида ресурслар ҳисобини юритиш бўйича электрон ускуналарни қўллаш орқали уларнинг алоҳида ҳисоби юритилишини жорий этиш;

Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитасига углеводород хом ашёси янги конларини аниқлаш, захираларни кўпайтиришни таъминлаш мақсадида республика углеводород хом ашёси захираларини жадал ривожлантириш ва қайта тиклаш, геология қидирув ишларининг самарадорлиги ва натижадорлигини ошириш бўйича функцияларни бериш.

8. Ҳозирги босқичдаги энг муҳим вазифа сифатида қуйидагилар белгилансин:

а) **"Ўзбекнефтгаз" АЖ учун — 2024 йилга келиб углеводород хом ашёси, шу жумладан, табиий газ қазиб олиш ҳажмини 42,3 миллиард метр кубга ва суюлтирилган газни 1,5 миллион тоннага етказиш, шу билан иқтисодиёт тармоқлари ва аҳолининг эҳтиёжларини тўлиқ қондиришни, шунингдек, компаниянинг даромади ортишини,** шу жумладан, қуйидагилар ҳисобидан **таъминлаш**:

инвестиция киритишнинг хорижий амалиётда кенг тарқалган шартлари ва механизмлари асосида қазиб олиниши қийин бўлган конларда углеводород хом ашёсини қазиб олишга дунёнинг йирик нефть-газ компанияларини жалб қилиш;

мустақил хорижий экспертларни жалб қилган ҳолда нефть-газ тармоғи корхоналарининг операцион самарадорлигини ошириш ва харажатларини мақбуллаштириш, шунингдек, уларнинг қарз юкламасини камайтириш;

ишлаб чиқилган конларда замонавий технологиялар асосида углеводород хом ашёси қазиб олишнинг унумдорлигини ошириш;

2020 — 2022 йилларда миллий нефть-газ ташкилотлари томонидан амалга оширилаётган инвестиция лойиҳалари бўйича халқаро тендер савдоларида иштирок этиш учун камида **6 та хорижий** нефтсервис ташкилотларини жалб қилиш;

хорижий тажрибани ҳисобга олган ҳолда, шу жумладан, **"Рақамли кон" концепцияси**ни амалга ошириш асосида иш фаолиятига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий қилиш;

халқаро консалтинг компанияларини жалб қилган ҳолда нефть-газ тармоғидаги инвестиция лойиҳаларини танқидий ўрганиш ва маҳаллий нефть-газ қазиб олувчи корхоналарнинг реал молиявий имкониятларига қараб мақбуллаштириш;

б) **"Ўзтрансгаз" АЖ учун** — шу жумладан, қуйидагилар ҳисобига **газ транспорт тизимининг "заиф" жиҳатларини бартараф этиш ва унинг транзит салоҳиятини ривожлантириш**:

газ қувурлари ва компрессор станцияларини, шу жумладан, ХМИ/ХҲМТ маблағларини жалб этиш орқали қуриш, реконструкция қилиш;

ер ости газни сақлаш станцияларида табиий газни сақлаш ҳажмларини ошириш;

юқори босимли газ тақсимлаш пунктларида табиий газ оқимларининг мониторинги ва бошқаруви тизимини (SCADA) ҳамда автоматлаштирилган назорат тизимларини жорий этиш;

в) **"Ҳудудгазтаъминот" АЖ учун — табиий газни истеъмолчиларга етказишда йўқотишларни,** шу жумладан, қуйидагилар ҳисобига **камайтириш**:

фаолият кўрсатаётган газ тақсимлаш пунктлари ҳамда тармоқларини модернизация ва реконструкция қилиш;

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

АҲОЛИ ВА ИҚТИСОДИЁТНИ ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИ БИЛАН БАРҚАРОР ТАЪМИНЛАШ, НЕФТЬ-ГАЗ ТАРМОҒИНИ МОЛИЯВИЙ СОҒЛОМЛАШТИРИШ ВА УНИНГ БОШҚАРУВ ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1, 2-бетларда).

2022 йилга қадар Табиий газни назорат қилиш ва ҳисобга олишнинг автоматлаштирилган тизимини барча турдаги истеъмолчилар учун тўлиқ жорий этиш;

давлат-хусусий шериклик шартлари асосида газ тақсимлаш тармоқлари ва тегишли ускуналарни эксплуатация қилиш, шунингдек, истеъмолчиларга табиий газни сотиш функцияларини бажариш учун газ таъминоти объектларини хусусий операторлар бошқарувига босқичма-босқич бериш.

9. Агентлик Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги билан биргаликда уч ой муддатда:

акциядорлик жамиятларининг вазифалари ва функцияларини батафсил баён қилган ҳолда “Ўзбекнефтгаз” АЖ, “Ўзтрансгаз” АЖ, “Ҳудудгазтаъминот” АЖ устав капиталлари шакллантирилиши ва таъсис ҳужжатлари тасдиқланишини;

“Ўзбекнефтгаз” АЖ, “Ўзтрансгаз” АЖ, “Ҳудудгазтаъминот” АЖ ташкилий тузилмалари ва ижро этувчи аппарати тузилмалари тасдиқланишини, уларнинг бошқарув органи шакллантирилишини белгиланган тартибда таъминласин.

10. Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги:

а) Агентлик билан биргаликда икки ой муддатда “Ўзтрансгаз” АЖ, “Ўзбекнефтгаз” АЖ ва унинг таркибига кирувчи ташкилотларни қайта ташкил қилиш бўйича ҳар бир тадбирнинг аниқ амалга ошириш муддати ва масъул шахслар кўрсатилган чора-тадбирлар режаларини тасдиқласин, бунда қайта ташкил қилинаётган “Ўзтрансгаз” АЖ, “Ўзбекнефтгаз” АЖ ташкилотларининг активлари ва мажбуриятларини хатловдан ўтказиш, корпоратив бошқарувнинг замонавий шаклларини жорий қилиш, ушбу акциядорлик жамиятлари кузатув кенгаши таркибига мустақил аъзоларни жалб қилиш назарда тутилсин;

б) Молия вазирлиги ҳамда Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги билан биргаликда 2019 йил 1 октябрга қадар ХМИ/ХҲМТ ва халқаро консалтинг компанияларининг техник кўмагида “Ўзбекнефтгаз” АЖ, “Ўзтрансгаз” АЖ ва “Ҳудудгазтаъминот” АЖдаги раҳбарлик лавозимларига нефть-газ тармоғидаги йирик хорижий компанияларда ёки халқаро бошқарув компанияларида ишлаш тажрибасига эга бўлган менежерларни жалб қилиш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин;

в) 2019 йил 1 сентябрга қадар Газ тақсимлаш тармоқлари ва тегишли ускуналарни эксплуатация қилиш, шунингдек, истеъмолчиларга табиий газни сотиш функцияларини давлат-хусусий шериклик шартлари асосида бажариш учун газ таъминоти объектларини хусусий операторларга бериш тартиби тўғрисидаги низом лойиҳасини ишлаб чиқсин, бунда, шу жумладан, инвесторларни танлаш, шартномани тузиш ва бекор қилиш, шунингдек, воситачилик тўловлари миқдорини белгилаш ва тўлаш, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Мажбурий ижро бюросининг бошқарувга бериладиган ҳудудда табиий газ учун тўловларни йиғиш бўйича вазифаларини уларга бериш тартиби ва инвесторларга қўйиладиган бошқа талаблар кўзда тутилсин;

г) 2019 йил 1 сентябрга қадар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда амалга оширилаётган ва ишлаб чиқилаётган инвестиция лойиҳаларининг доимий мониторинги, фойдаланилаётган конлар ва қудуқлар супервайзингини амалга ошириш учун халқаро муҳандислик-маслаҳат компанияларини жалб қилишни кўзда тутувчи тартибни ишлаб чиқсин;

д) Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси, “Ўзбекнефтгаз” АЖ билан биргаликда 2019 йил 1 октябрга қадар қуйидагиларни назарда тутувчи Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин:

Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитасига углеводород хом ашёсининг янги конларини аниқлаш, захираларни кўпайтириш мақсадида республика углеводород хом ашёси захираларини жадал ривожлантириш ва қайта тиклаш, геология қидирув ишларининг самарадорлиги ва унумдорлигини ошириш бўйича функцияларни бериш;

Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитасига геология қидирув ишларини олиб бориш бўйича амалдаги лойиҳаларни, хатловдан ўтказиш натижалари бўйича истиқболли участкалар, инвестицион блоклар ва углеводород хом ашёси конларига доир мавжуд фонд ва бошқа материалларни бериш;

мавжуд геофизик ва бурғилаш ускуналари, чуқур илмталаб қиладиган технологиялар, дастурий маҳсулотлар ҳамда зарур махсус ва автотранспорт техникасини босқичма-босқич модернизация қилишни ҳисобга олиб, 2020 йилдан бошлаб углеводород хом ашёси бўйича олиб бориладиган геологик қидирув ишларини молиялаштириш манбалари этиб Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети маблағларини белгилаш.

11. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Энергетика вазирлиги, Монополияга қарши курашиш қўмитаси билан биргаликда ХМИ/ХҲМТ ва халқаро консалтинг компанияларининг техник кўмагида 2019 йил 1 ноябрга қадар қазиб олиш, қайта ишлаш, ташиш ва сотиш бўйича ассоциатиянинг эксплуатация, операцион ва инвестициявий харажатлар тўлиқ қопланишини назарда тутган ҳолда, нефть маҳсулотлари, табиий ва суюлтирилган газ тарифларини белгилаш услубиятини ишлаб чиқиш бўйича ҳукумат қарори лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

12. “Ўзбекнефтгаз” АЖ ва “Ўзтрансгаз”АЖ:

а) 2019 йил якунидан бошлаб молиявий ҳисоботлар мажбурий тартибда молиявий ҳисобот юритишнинг халқаро стандартлари асосида мувофиқ тузилишини ва халқаро аудиторлик компанияларини жалб этиш орқали мустақил ташқи аудит ўтказилишини таъминласин;

б) 2020 йил якунидан бошлаб қуйидагиларни:

Ҳисоб ва ҳисобот бўйича халқаро стандартлар (**ISAR**)нинг тамойиллари ва талабларига мувофиқ ҳисобот эълон қилишнинг корпоратив стандартлари жорий этиш;

Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари (**IFRS**)ни қўллаш ҳамда хар чорақда фаолиятнинг асосий йўналишлари бўйича молиявий ҳисобот тузиш ва эълон қилиш;

Глобал ҳисобот ташаббуси (**GRI**)га мувофиқ, шу жумладан, иқтисодий, ижтимоий ва экологик масалалар бўйича ҳисобот чоп этиш;

халқаро рейтинг агентликлари, молиявий ва юридик консультантлар билан ҳамкорликда корпоратив кредит рейтингини олиш;

савдолар, активлар рентабеллиги, активлар ва мажбуриятларнинг айланиши даражаси ҳамда бошқа кўрсаткичлар бўйича халқаро амалиёт асосида белгиланадиган минимал талабларни амалиётга жорий этиш;

Углеводород ресурсларини бошқариш тизими (**PRMS**) талабларига мувофиқ углеводород ва унинг захираларининг ҳисобини олиб бориш, таснифлаш ва бошқариш қоидаларини жорий этиш;

халқаро стандартларга мувофиқ углеводород хом ашёси захираларининг аудитини ўтказилишини таъминласин;

в) Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Агентлик билан биргаликда ХМИ/ХҲМТ ва халқаро консалтинг компаниялари кўмагида 2024 йилдан кечиктирмасдан устав капиталларида давлат улушини 51 фоиздан кам бўлмаган миқдорда сақлаб қолган ҳолда, маҳаллий ва халқаро фонд бозорларида акцияларни бирламчи ва иккиламчи оммавий жойлаштириш орқали “Ўзбекнефтгаз” АЖ ва “Ўзтрансгаз” АЖга инвесторлар жалб қилиш бўйича чора-тадбирлар кўрсин.

13. Белгилаб қўйилсинки:

“Ўзбекнефтгаз” АЖ ва унинг таркибига кирувчи корхоналарнинг мазкур қарорнинг 4 ва 5-иловаларида кўрсатилган улушини маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ва Агентликка бериш ҳамда “Ўзбекнефтгаз” АЖнинг “Ўзтрансгаз” АЖ устав капиталидаги улушини Агентликка бериш давлатнинг “Ўзбекнефтгаз” АЖ устав капиталларидаги улушини ва “Ўзбекнефтгаз” АЖнинг ўз таркибига кирувчи ташкилотлардаги улушини камайтириш ҳисобига баланс қийматида амалга оширилади;

Агентлик ҳузуридаги Давлат активларини бошқариш, трансформация ва хусусийлаштириш жамғармаси ихтиёрида қоладиган маблағлардан ташқари, мазкур қарорнинг 5-иловасида кўрсатилган активларни сотишдан тушадиган маблағлар “Ўзбекнефтгаз” АЖнинг кредит ва мажбуриятларини қоплаш учун мақсадли сарфланиши ҳамда “Ўзбекнефтгаз” АЖ устав капиталида давлат улуши сифатида йўналтирилади;

мазкур қарорга мувофиқ бир ташкилотдан бошқа ташкилотга, шу жумладан, уларнинг қайта ташкил этилиши ва ёпилиши пайтида топширилаётган ва олинаётган мулклар, мулкий ҳуқуқлар, ускуналар, акциялар ва устав капиталидаги улушлар уларни барча турдаги солиқлар бўйича солиққа тортиш объекти ҳисобланмайди;

“Ўзбекнефтгаз” АЖ, “Ўзтрансгаз” АЖ, “Ҳудудгазтаъминот” АЖ ва уларнинг ташкилотлари қимматли қоғозлар эмиссияси чиқарилишини давлат рўйхатидан ўтказиш йиғимларини ва топширилаётган автотранспорт воситаларини қайта рўйхатдан ўтказишда автотранспорт йиғимларини тўлашдан озод этилади;

“Ўзбекнефтгаз” АЖ таркибига кирувчи ташкилотларнинг қайта ташкил қилиниши натижасида уларга қарашли юридик шахсларнинг 50 фоиз ва ундан ортиқ акцияларига Агентлик ва “Ўзбекнефтгаз” АЖнинг эга бўлиши янгидан сотиб олинган акциялар пакети ҳисобланмайди;

“Ўзбекнефтгаз” АЖ “Ўзбурғинефтгаз”, “Ўзнефтгазқазибчиқариш”, “Ўзнефтмаҳсулот” ва “Ўзнефтгазмаш” акциядорлик жамиятларининг шартномалари ва мажбуриятлари бўйича ҳуқуқий ворис ҳисобланади;

“Ўзтрансгаз” АЖнинг амалдаги шартномалари бўйича ҳуқуқ ва мажбуриятлар ўзида сақланиб қолади;

“Ўзтрансгаз” АЖ ва “Ҳудудгазтаъминот” АЖ ўртасидаги тақсимлаш чегараларида газ ҳисоблаш асбобларининг кўрсаткичлари ва техник ҳолатини назорат қилиш вазифаси Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги ҳузуридаги Нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш давлат инспекцияси ва “Ўзстандарт” агентлиги зиммасига юклатилади.

14. Агентлик 2020 йил 1 апрелга қадар мазкур қарорнинг 5-иловасида кўрсатилган ташкилотларнинг устав капиталидаги улушларининг сотувга чиқарилишини таъминласин, бунда улар оммавий сотувга чиқарилган кундан бошлаб уч ой ичида сотилмаган тақдирда, айрим ҳолларда кузатув кенгашининг қарорига кўра тўловларни уч йилдан беш йилгача муддатда бўлиб тўлаш имконияти назарда тутилсин.

15. 2020 йил 1 июлга қадар қуйидагилар:

республика ташқарисига “божхона ҳудудидан ташқарида қайта ишлаш” божхона режими бўйича олиб чиқиб кетилган ускуналар (газ генераторлари, двигателлар, куч турбиналари ва бошқалар) уларни қайта олиб киришда божхона тўловларидан (божхона йиғимлари бундан мустасно);

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 3 ноябрдаги “2017 — 2021 йилларда “Ўзбекнефтгаз” АЖ минерал-хом ашё базасини ривожлантириш ва қайта тиклаш бўйича давлат дастурини тасдиқлаш тўғрисида”ги 3372-сон қарорига мувофиқ “Ўзбекнефтгаз ”АЖ ва унинг ташкилий тузилмасига кирувчи корхоналар томонидан амалга ошириладиган геологик қидирув ишлари қўшилган қиймат солиғидан озод қилинсин.

16. Қуйидагиларга:

газ таъминоти ташкилотларининг мулкига нисбатан Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 269-моддаси 1-бандида кўзда тутилган юридик шахслар мол-мулкига солинадиган солиқ бўйича солиқ имтиёзлари;

2021 йилнинг 1 январига қадар муддатга “Ўзбекнефтгаз” АЖ таркибидан чиқариладиган ташкилотларга Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 27 сентябрдаги “Ўзбекистон Республикасининг “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонунини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–3953-сон қарорига илованинг 9-банди татбиқ этилсин.

17. **Қазиб олиниши қийин захираларга эга ишланаётган конларни танловлар ўтказиш орқали, тўғридан-тўғри инвестицияларни углеводород хом ашёсини қазиб олиш ҳажмларидан қайтариш шарти билан, тақсимланмайдиган таваккалчиликларга эга шартномалар асосида** углеводород хом ашёси қазиб олиш бўйича юқори технологияли хизматлар кўрсатиш соҳасида тажрибага эга бўлган компаниялар бошқарувига топшириш амалиётга жорий этилсин.

18. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

а) бир ҳафта муддатда тақсимланмайдиган таваккалчиликларга эга шартномалар тузиш асосида углеводород хом ашёсини қазиб олиш учун хусусий инвесторлар жалб этиладиган Нефть ва газ конлари рўйхатини тасдиқласин;

б) уч ой муддатда қуйидагиларни назарда тутувчи **2020 — 2022 йилларда Ўзбекистон Республикасида энергия самарадорлигини ошириш дастури**ни қабул қилсин:

қуёш панеллари ва сув иситкичлар, шунингдек, истеъмолчилар учун энергия самарадор қозонлар ўрнатишни, шу жумладан, уларни харид қилиш харажатларини қисман субсидиялаш йўли билан рағбатлантириш;

бюджетдан ташқари Тармоқлараро энергия тежаш жамғармасини шакллантириш манбаларини кенгайтириш;

ностандарт газ горелка жиҳозларини замонавий ва энергия самарадор газ горелка жиҳозлари билан алмаштириш;

иқтисодиётнинг энг кўп энергия сарфловчи соҳаларида энергия ресурсларидан оқилона фойдаланиш ва энергия самарадорлиги дастурларини ишлаб чиқиш мақсадида мажбурий равишда энергоаудит ўтказиш.

19. Энергетика вазирлиги, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, ёқилғи-энергетика корхоналари томонидан ишлаб чиқилган **2019 — 2021 йилларда ёқилғи-энергетика тармоғи эҳтиёжлари учун ўзлаштиришга тавсия этиладиган тайёр маҳсулотлар, ускуналар, бутловчи маҳсулотлар, эҳтиёт қисм ва материаллар турлари, шунингдек, уларни таъмирлаш ва модернизациялаш бўйича ишлар ва хизматларнинг рўйхати** 6-иловага мувофиқ маъқуллансин.

Белгилансинки, ушбу рўйхатга киритилган лойиҳаларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 1 майдаги “Саноат кооперациясини янада ривожлантириш ва талаб юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–4302-сон қарорида кўзда тутилган амалга ошириш механизмлари ва қўллаб-қувватлаш чоралари татбиқ этилади.

20. Белгилансинки, 2019 йил 1 октябрдан бошлаб:

Ўзбекистон Республикасининг “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонунидаги мониторинг, назорат, шаффофлик, самарадорлик ва натижадорлик таҳлилини таъминлаш борасидаги талаблар стратегик аҳамиятга эга бўлган, товарлар (ишлар, хизматлар)ни харид қилишнинг алоҳида тартиби белгиланган хўжалик жамиятлари ва корхоналар томонидан амалга ошириладиган давлат харидларининг барча турларига нисбатан татбиқ этилади;

давлат буюртмачилари томонидан тузилган шартномалар реестрига қўйилган талабларга мувофиқ, давлат буюртмачисига ўзининг ёки юқори турувчи органнинг расмий веб-сайтида давлат харидларининг тўлиқ тавсифини келтирган ҳолда, уларнинг натижаларини эълон қилиш мажбурияти ҳам юкланади;

Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси ва Монополияга қарши курашиш қўмитаси доимий равишда давлат харидлари самарадорлиги ва натижадорлигининг масофавий таҳлилини, зарур ҳолларда жойларга чиқиб олиб боради ҳамда махсус давлат харидлари ахборот портали ва ўз расмий веб-сайтларида таҳлил хулосаларини жойлаштиради;

етказиб берувчиларнинг иштирок этишига имкон бериш мақсадида, шу жумладан, импорт товарлар, ишлар ва хизматларни энг яхши таклифларни танлаб олиш ва тўғридан-тўғри шартномалар билан харид қилиш учун контрактлар тузиш аввалдан давлат харидлари махсус ахборот порталида тегишли маълумотлар жойлаштирилган ва кейин саралаш натижалари акс эттирилган ҳолда амалга оширилади.

21. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бир ой муддатда барча давлат буюртмачилари томонидан амалга оширилаётган давлат харидларининг шаффофлигини таъминлаш бўйича талабларни кучайтиришни, назорат қилишнинг аниқ механизмларини ва унда жамоатчиликнинг фаол иштирокини рағбатлантириш чора-тадбирларини, шунингдек, халқаро ташкилотларнинг, шу жумладан, Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти ҳамда Жаҳон банкининг коррупцияга қарши курашиш ва ҳар йилги “Бизнес юритиш” ҳисоботи борасидаги тавсияларини жорий этишни назарда тутган ҳолда, Ўзбекистон Республикасининг “Давлат харидлари тўғрисида”ги Қонунига ўзгартириш ва қўшимчалар юзасидан Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

22. Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги, Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда қуйидагиларни:

2019 йил 1 декабрга қадар Ўзбекистон Республикасининг “Маҳсулот тақсимотига оид битимлар тўғрисида”ги ва “Ер ости бойликлари тўғрисида”ги қонунларининг, шу жумладан, хорижий инвесторларга ер ости бойликлари майдонларини тақдим этиш бўйича танлов (аукцион) савдоларини ўтказишнинг шаффоф механизмларини, маҳсулот тақсимотига оид битимлар тузишнинг шартларини, хусусан, қазиб олинган углеводород хом ашёсининг Ўзбекистон Республикасига тегишли бўлган қисмини ички бозорга етказиб бериш бўйича талабни кўзда тутувчи янги таҳрирдаги лойиҳаларини;

икки ой муддатда халқаро мутахассис ва экспертларни жалб этган ҳолда, тақсимланмайдиган таваккалчиликларга эга шартномалар асосида углеводород хом ашёсини қазиб олишнинг ҳуқуқий асосларини белгилаб берувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

23. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 30 июндаги “Нефть-газ тармоғини бошқариш тизимини такомиллаштиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ–3107-сон қарорининг 1 — 4, 7 ва 8-бандлари ҳамда 1 — 16 иловалари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

24. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатлари ва Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг айрим қарорларига 7-иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

25. Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифларни киритсин.

26. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари З. Ш. Низомиддинов ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ж. А. Қўчқоров зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 9 июль

Алишер Султонов:

АДОЛАТЛИ ТАРИФ СИЁСАТИ ИШЛАБ ЧИҚИЛМОҚДА

1

— Жорий йил бошида Тошкент шаҳрининг Юнусобод туманида аҳолига етказиб берилган электр энергиясини белгиланган базавий нормаларга асосан, ҳисоб-китоб қилишга киришилган эди. Назаримда, бу ижтимоий тарифни қўллашда муҳим тажриба вазифасини ўтади. Айтинг-чи, эксперимент натижаси қандай бўлди?

— Чиндан ҳам, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 1 ноябрдаги “Ёқилғи-энергетика ресурсларининг нарх ва тарифларини босқичма-босқич ўзгартириш тўғрисида”ги қарорига асосан, 2019 йилнинг 1 январидан бошлаб эксперимент тариқасида Юнусобод туманида жорий қилинган тизим амалда ўзини тўлиқ оқлади.

Гап шундаки, июнь ойига келиб, 300 кВт/соатгача электр энергияси истеъмол қилувчилар улуши 84 фоиздан 86,1 фоизга етиб (2,1 фоиз ошган), 300 кВт/соатдан кўп электр энергиясини истеъмол қилувчилар 16 фоиздан 13,9 фоизга тушди (2,1 фоиз камайган). Пул тушуми 60 фоиз ошгани ҳолда, йўқотишлар кескин камайган. Шунинг учун бу йил якуни билан Тошкент, қисман Самарқанд, Бухоро ва Жиззах шаҳарларида мазкур тизим жорий қилиниши режалаштирилган.

Биз, албатта, ижтимоий тарифларга ўтамиз. Энергия истеъмолчилари ўртасида таъминот адолатли бўлиши керак. Чунки аҳолининг ҳар хил қатламлари бор. Минимал энергия ресурслари ишлатадиганлар тўлов чоғида рағбатни ҳис қилишлари лозим. Бунинг учун республикамиз бўйича мавжуд 7,5 миллионта абонентни замонавий электр ҳисоблаш қурилмалари билан таъминлаш ишларига киришилди. Бу 2020 йил якунига қадар тугалланиши мўлжалланган. Ана шунда амалиётга ижтимоий норма ва ижтимоий тарифни тўлиқ киритсак бўлади.

Худди шунингдек, табиий газ бўйича 3,5 миллион абонент бор. Уларга зарур онлайн ҳисоблагични ўзимизда ишлаб чиқаришни йўлга қўймоқчимиз ва ойига 300 мингта хонадондаги ҳисоблагичларни алмаштирамиз.

— Аҳамият берган бўлсангиз, ижтимоий тармоқларда айрим аҳоли қатламлари даромадининг катта қисми коммунал тўловларга сарфланаётгани айтилмоқда. Бундай шароитда истеъмолчиларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш масаласи қандай ҳал этилади?

— Сўнгги икки йилда амалга оширилаётган ислоҳотлар аҳолининг тўлов қобилиятини ошириш, даромадини кўпайтиришга қаратилган. Тариф ислоҳотлари ҳам халққа енгил бўлиши учун энг кам иш ҳақини ошириш режалаштирилган. Кўрасизлар, аҳолига катта оғирлик бўлмайди.

Бу ерда ишлаб чиқарувчилар томонидан спекуляция бўлиши эҳтимоли бор. Яъни айрим тадбиркорлар тариф ошди, бу тайёрланаётган маҳсулот таннархига таъсир қилади, дейишлари мумкин. Лекин таннарх ичида энергия ресурсларининг улуши қанчалигини аниқлаб олиш керак.

Нарх-наво икки баробар ошиб кетади, дейдиганлар ҳам топилмоқда. Ўзингиз айтинг, тарифнинг озгина ўзгариши ишлаб чиқаришга шунчалик таъсир қиладими? Ана шуни назорат қилишимиз керак. Бунда жамоатчилик назорати, кўмаги зарур бўлади.

Яқин-яқингача доллар курсига қараб нархни “ўйнатиш” ҳолатлари учрарди. Ҳатто писта сотувчи ҳам баҳосини шунга қараб кўтариб қўярди. Бу нотўғри. Халқимизда шаклланиб қолган бундай қарашни ўзгартиришимиз, беҳуда ваҳимага тушмай ўзгаришлар моҳиятини тўғри тушунишга одатланишимиз керак.

— Аҳоли ва иқтисодиёт тармоқларини экологик тоза ҳамда арзон энергия билан таъминлашга қаратилган қуёш электр станцияларини қуриш бўйича бир қанча лойиҳалар тасдиқланган эди. Аммо уларнинг натижаси ҳозирча сезилмаяпти...

— Тўғри, ҳали қуёш, шамол станциялари каби муқобил энергия манбаларини ишга туширганимизча йўқ. Нега, деган савол туғилади. Илгари бу соҳада ишлаш тизими, масалага ёндашув нотўғри бўлган. Аниқроғи, шу пайтгача биз компаниялар билан ишлаганмиз.

Ҳозирги пайтда ушбу йўналишда Жаҳон банки билан ҳамкорлик қиляпмиз. Йирик лойиҳалар тайёрланяпти.

Биласизми, Жаҳон банки Африка давлатларида тендерни тарифларга эълон қилиб, қуёш энергетикаси тарифларини 2-2,5 центга туширган. Биз ҳам шу йўлни маъқул кўриб, битта тендер эълон қилганмиз. Ёзнинг охиригача натижаси ҳам бўлади.

Бугунги ислоҳотлардан кўзланган асосий мақсад битта, у ҳам бўлса, қайта тикланмайдиган ресурслардан оқилона фойдаланиб, электр энергияси ишлаб чиқаришни кўпайтириш, таъминотда барқарорликни, тарифларнинг мақбуллигига эришишдир.

— Мазмунли суҳбатингиз учун раҳмат!

Саид РАҲМОНОВ
(«Халқ сўзи») суҳбатлашди.

КИЧИК ГЭСЛАР КАСКАДИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

1

Ўтган икки йил давомида бу ерда ҳар бирининг қуввати 6 МВт бўлган иккита кичик ГЭСдан иборат бўлган каскад қурилиши амалга оширилиб, ҳудудда тегишли топографик-геодезия тадқиқотлари олиб борилди.

Айни жараёнда кичик ГЭСлар каскадига сув берувчи каналнинг икки қирғоғига 3 минг тупдан ортиқ мевали, 200 тупдан зиёд манзарали дарахтлар экилиб, ҳудуд ободонлаштирилди.

— Учқўрғон ГЭСи сўнгги технологиядаги ускуна ва жиҳозлар билан таъминланган, — дейди Хитойнинг “Dongfang Elektric” компанияси вакили Ли Чун Гуанг. — Улар тежамкорлиги ва узоқ муддат ишлаши билан ажралиб туради. Масалан, каскадга ўрнатилган агрегатлар 40 йилдан кўпроқ муддат хизмат қила олади.

Катта Фарғона каналидаги кичик ГЭСлар каскадининг ишга туширилишига бағишланган тадбир байрамга айланиб кетди. Унда ҳукумат вакиллари, ГЭС қурилиш-монтаж ишларида иштирок этган корхоналар, жумладан, Хитой Халқ Республикасидан ҳамкорлар қатнашди. Расмий очилиш маросимидан сўнг рамзий тугма босилди ва кичик ГЭСлар каскади ишга тушди. Маросим иштирокчилари замонавий бунёдкорлик иншооти билан яқиндан танишдилар.

Кичик ГЭСлар каскадининг очилиш маросимида Наманган вилояти ҳокими Х. Бозоров қатнашди.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ
(«Халқ сўзи»).

Америкалик ватандошларимиз фарзандлари ўз юртига ташриф буюришди

1

Аввалабмор, сафар давомида фарзандларимизнинг ўз тарихий Ватанига меҳри ошиши муқаррар, она юрт тарихини ўрганиб, миллий ғурури уйғонади.

Умуман, америкалик ватандошларимизнинг энг катта ташвиши вояга етаётган авлоднинг ўз тили, дини ва маданиятини ёддан чиқармаслигига эришишдир. Ечилиши талаб этиладиган яна бир масала, бу — мактабларда очилган махсус ўзбек синфлари учун ўқув қўлланмалари, болалар учун бадиий адабиётлар, Ўзбекистон ҳақидаги турли фильмларни етказиб бериш жараёнини изчил йўлга қўйишдир. Бинобарин, Ўзбек — Америка жамияти Ўзбекистон билан алоқаларни мустаҳкамлашга интилаётгани бу борадаги барча муаммони бартараф этишга хизмат қилиши, шубҳасиз.

О. ЛУТФУЛЛАЕВ.

ПАРЛАМЕНТ ҲАЁТИ

МУДОФАА ВАЗИРИНИНГ АХБОРОТИ ЭШИТИЛАДИ

Олий Мажлис Сенати Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси аъзолари мудофаа ҳамда хавфсизлик соҳаси, ҳарбий қурилиш ва мудофаа саноатига оид қонун ҳужжатлари, давлат дастурлари ижроси, фуқароларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш билан боғлиқ долзарб масалаларни ҳал этишда назорат-таҳлил ваколатларидан самарали фойдаланмоқда. Хусусан, йил бошидан буён юборилган жами 55 та сенатор сўрови ҳамда мурожаатининг 43 таси тегишли маҳаллий ижроия ҳокимияти органлари, давлат ташкилотлари томонидан кўриб чиқилиб, ижобий натижаларга эришилди.

Бу ҳақда қўмитанинг жорий йил биринчи ярмидаги фаолияти ҳамда истиқболдаги режаларига бағишлаб ўтказилган матбуот анжуманида батафсил маълумот берилди.

Қўмитанинг қонунчилик фаолияти доирасида муҳокама қилинган ҳужжатлар аҳамияти ҳам жуда катта. Хусусан, “Жазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган айрим тоифадаги шахслар устидан маъмурий назорат тўғрисида”, “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига жиноят процесси иштирокчиларининг ҳуқуқлари ҳимоя қилинишини таъминлаш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”, “Шахсга доир маълумотлар тўғрисида”, “Қурол тўғрисида”ги қонунлар ва бошқа ҳужжатлар бўйича сенаторларнинг хулосалари берилди.

Йил якунига қадар қўмита томонидан магистраль газ қувурларининг бугунги аҳволини ўрганиш, Мудофаа доктринасининг амалга оширилиши юзасидан мудофаа вазирининг ахборотини эшитиш, Тошкент вилоятидаги “Ғишткўприк” божхона комплекси, “С. Нажимов” ва “Алишер Навоий” божхона постларида “Давлат божхона хизмати тўғрисида”ги Қонун ҳамда божхона назоратини такомиллаштиришга қаратилган бошқа қонун ҳужжатлари ижро этилишини ўрганиш тадбирлари белгиланган.

КОРРУПЦИЯНИНГ ҲОЛАТИ ВА ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ ҲАҚИДА ҲИСОБОТ БЕРИЛДИ

Олий Мажлис Сенати Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш қўмитаси томонидан ташкил этилган матбуот анжуманида ҳам 6 ойлик фаолият таҳлил қилинди, келгусидаги режалар хусусида сўз юритилди.

Қўмитанинг қонунчилик фаолияти долзарб ва бугунги кун шиддатига мос ҳужжатларни қамраб олган. “Ўзбекистон Республикасининг Сайлов кодексини тасдиқлаш тўғрисида”, “Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодексларига ва Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”, “Маҳкумларнинг ҳамда қамоқда сақланаётган шахсларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш механизмлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги қонунлар шулар жумласидандир.

Ўз ўрнида айтиш жоизки, қўмита фаолиятида қонун устуворлигини таъминлаш, коррупцияга қарши курашиш бўйича қабул қилинган дастур ва ҳужжатлар ижросига алоҳида эътибор қаратди. Шу муносабат билан жойларда давлат дастурларининг ижроси ўрганилди. Бу борада амалга оширилган ишлар танқидий кўриб чиқилди ва йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш бўйича таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқилди. Жумладан, қўмита мажлисида Бухоро вилояти коррупцияга қарши курашиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари мансабдор шахсларининг коррупция ҳолати ва тенденциялари тўғрисидаги ахбороти эшитилиб, тегишли қарор қабул қилинди.

Шунингдек, анжуманда келгуси режалар ҳақида ҳам маълумот берилди. Хусусан, Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш, Адлия, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирликлари ҳамда Давлат божхона қўмитасининг ҳисоботларини кўриб чиқиш режалаштирилмоқда.

Мунисхон КАРИМОВА
(«Халқ сўзи»).

ЭЪЛОН

УП «Энергомонтажный поезд № 1» АО «УТЙ»

рассматривает возможность заключения контрактов на конкурсной основе на поставку материалов и оборудования для строительства тяговых понижающих подстанций в количестве 6 штук и понижающих подстанций в количестве 1 штуки объекта «Строительство кольцевой надземной линии метрополитена в г. Ташкенте» согласно № ПП—2979 от 19 мая 2017 года.

Подавая пакет документов для квалифицированного отбора и конкурсные предложения, участник подтверждает, что ознакомился с инструкцией и требованиями конкурсного отбора согласно закону № ЗРУ—472 от 9 апреля 2018 года.

Конверты с документами для квалификационного отбора и конкурсные предложения в запечатанном виде должны быть доставлены посредством почтовой службы или нарочно.

Претендент должен представить в адрес рабочего органа конкурсной комиссии пакет документов для предквалификационного отбора и конкурсные предложения по адресу: **Республика Узбекистан, 100105, г. Ташкент, Военный городок, 60. Телефоны: 71-279-71-63, 71-279-96-80, 93-501-77-73.**

Конкурсное (коммерческое) предложение включает таблицу с указанием наименования товара, цены товара (работы, услуги), условий оплаты, ГОСТа (документы, сертификаты, подтверждающие соответствие товара стандартам качества страны-производителя товара), сроков поставки, наименования завода-производителя.

Коммерческие предложения должны быть заверены подписью первого лица и печатью предприятия.

Срок действия конкурсных предложений — не менее трех месяцев со дня окончания приема конкурсных предложений.

Срок окончания приема заявок на участие в конкурсном отборе — десять календарных дней с момента опубликования объявления согласно статьи 56 № ЗРУ—472 от 9 апреля 2018 года.

С подробной информацией о наименовании закупаемового оборудования можно ознакомиться на электронной платформе сайта: **railway.uz** в разделе проведения конкурса.

566R/379

Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректорати ҳамда Касаба уюшма қўмитаси Молия ва солиқлар кафедраси доценти Бозорбой Тухлиевга отаси

Карим ТУХЛИЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

“Агробанк” акциядорлик тижорат банки жамоаси банкнинг Қўқон филиали бошқарувчиси Жаҳонгир Зайнобиддиновга ва банкнинг Фарғона вилояти бошқармаси ходими Нилуфар Зайнобиддиновага онаси

СОНЯХОН аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ 28 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

САРМОЯДОРЛАР МЕҲРИНИ ҚОЗОНАЁТГАН ЮРТ

Ўзбекистонда дунёнинг турли давлатларидан келиб, бизнес фаолияти юритаётганлар кўпаймоқда. Ана шундай ишбилармонлар орасида туркиялик бизнес вакиллари ҳам бор. Эътиборлиси, уларнинг сафи тобора кенгайиб боряпти. Ўзбекистон — хорижий инвесторлар меҳрини қозонаётган юрт. Кейинги пайтда чет эллик сармоядорлар ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга кенг имтиёз ҳамда кафолатлар бериш тизими яратилгани бунда муҳим омил бўлмоқда.

2019 йил — Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили

Хоразм вилоятидаги “Ҳазорасп” эркин иқтисодий зонасида берилаётган солиқ ва божхона имтиёзлари эътиборимизни тортди. Шу боис зарур коммуникация тармоқларига эга мазкур ҳудудда “Develop textile” хорижий корхонасини ташкил қилиб, тайёр тўқимачилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш лойиҳасини амалга оширяпмиз.

Лойиҳанинг умумий қиймати 13,2 миллион АҚШ долларига тенг бўлиб, 400 та иш ўрни яратилиши ҳамда йилига умумий қиймати 77,8 миллиард сўмга тенг 2,6 минг тонна бўялган трикотаж мато ва 2,78 миллион дона трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқарилиши режалаштирилган. Корхона маҳсулотларини 100 фоиз Европа давлатларига, хусусан, Германия ва Францияга экспорт қилиш мўлжалланган.

Бугунги кунгача 1,2 миллион АҚШ доллари миқдоридаги сармоя ҳисобига бинонинг қурилиш ишлари якунига етказилди ва 5,9 миллион долларлик асбоб-ускуналарни олиб келдик. Корхонамиз жорий йилнинг сентябрь ойида тўлиқ ишга туширилади.

Жорий йил апрель ойида Инвестициялар ва ташқи савдо, Ташқи ишлар вазирликлари, Туризмни ривожлантириш давлат қўмитаси ва Хоразм вилояти ҳокимлиги ҳамкорлигида Урганч шаҳрида ташкил қилинган халқаро инвестиция форумида иштирок этдик. “Хоразмга инвестиция киритинг!” шиори остида ўтказилган мазкур форумда дунёнинг 27 та мамлакатидан

150 нафарга яқин сармоядорлар, шунингдек, халқаро ташкилотлар вакиллари қатнашди. Тадбир давомида вилоятнинг ижтимоий-иқтисодий салоҳияти, сармоядорлар учун яратилган имтиёз ва қулайликлар ҳақида тўлиқ маълумот олдик. “B2B” ва “B2G” форматидаги учрашувларда маҳаллий ишбилармонлар билан ҳамкорлик ўрнатиш ва тажриба алмашиш имконига эга бўлдик.

Келгусида ўзаро манфаатли алоқаларни янада кенгайтириш, қўшимча сармоялар киритишни режалаштирганмиз. Ўйлайманки, хоразмлик ҳамкасбларимиз билан ҳамкорлигимиз узоқ йиллар давом этади, шунингдек, ҳар иккала томон учун ҳам муваффақиятли бўлади.

Ҳалук ЮВАРЛАК,
туркиялик инвестор.

Жорий йилнинг беш ойи мобайнида ҳудудий лойиҳалар доирасида 1,6 миллиард доллар, тармоқ лойиҳалари доирасида қарийб 1 миллиард доллар тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ўзлаштирилди.

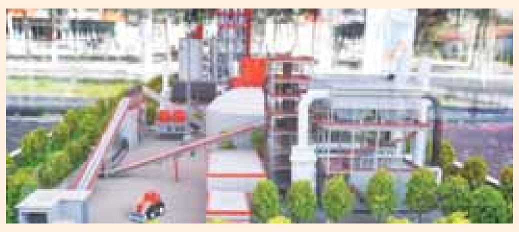

ЛОЙИҲАМ ЎЗИНИ ОҚЛАДИ

Бултур кузда юртимизда паррандачиликнинг биз учун янги тури — туяқуш боқиш йўлга қўйилаётганини эшитиб, Тошкент вилоятидаги таниш фермерлардан 4 дона тухум олгандим. Ундан олдин, аниқроғи, 2016 йилдан буён интернетдан шу йўналишдаги маълумотларни ўрганиб келаётгандим.

Ҳар бир оила — тадбиркор

Ана шулар асосида туяқуш кўпайтиришни бошлаб юбордик. Негаки, унинг битта жўжаси ҳозир икки миллион сўм атрофида. Инкубациясини ўзингиз қилсангиз, бу харажат 200 минг сўмга тўғри келади. Тажрибам ёмон натижа бермади. Тўртта тухумнинг учтаси жўжа очди.

Бундан руҳланиб юрганимда уйимизга маҳалладан, давлат идоралари ва банкдан вакиллар кириб келишди. Улар “Ҳар бир оила — тадбиркор” дастури асосида чорвачилик, паррандачилик ёки бошқа тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш истагида бўлганларга имтиёзли кредит берилаётганини маълум қилишди. Мен уйда туяқуш боқаётганимни айтдим. Улар бу ишимни маъқуллашди ва кўп ўтмай оилавий тадбиркорлигимиз учун 27 миллион сўм ажратишди. Ана шу маблағ ҳисобига туяқушлар сонини 14 тага етказдик. Лойиҳам ўзини оқлади.

Паррандалар тухумга киргач, биринчи бўлиб, инкубация жараёнини кенгайтирмоқчиман. Сўнгра туяқуш гўшти етиштириш йўналишида фаолият олиб бориш ниятидаман. Қолаверса, ферма майдонини кенгайтиришни ҳам мақсад қилганмиз.

...Ўзим вилоят театрида ишлайман, турмуш ўртоғим олий ўқув юртининг санъат йўналишида таҳсил оляпти. Икки нафар қизимиз бор. Улар тарбияси билан ҳам шуғулланиш зарур. Шу боис аввалига тадбиркорлик фаолияти шуларга халақит бермасмикан, деган ҳадикда эдик. Йўқ, ундай бўлмади. Агар вақтни тўғри тақсимлаб, ҳар бир ишни ўз муддатида бажарсангиз, ҳаммасига улгурар экансиз. Энг муҳими эса, юртимизда оилавий тадбиркорлар доимо эътиборда. Албатта, ишимиз ривожида шу каби омиллар муҳим аҳамият касб этмоқда.

Иброҳим ҚУРБОНОВ.
Гулистон шаҳри

Тадбиркорлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш учун жорий йилда тижорат банклари орқали 6 триллион 200 миллиард сўм ёки 700 миллион доллардан зиёд ресурс ажратилди.

Обод қишлоқ

ТАҚДИРЛАРНИ ЎЗГАРТИРГАН ТАДБИРЛАР

Авваллари тоза ичимлик суви йўқлиги туфайли истеъмолга яроқсиз сизот сувлардан фойдаланишга мажбур бўлардик. Кўп қаватли уйларда канализация тармоғи тўлиб қолиши, қувурларнинг эскириши турли касалликларни келтириб чиқарарди.

“Обод қишлоқ” дастурига асосан, маҳалламиз ҳудудида 51,4 километр сув, 11 километр табиий газ, 54,8 километр электр тармоқлари тортилди. 5 километрга яқин канализация тармоқлари таъмирланди ва янгидан қурилди. 30 га яқин савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари фаолияти йўлга қўйилди. Кўчаларга 263 та ёритиш устунлари ўрнатилиб, 800 метр квадрат жой кўкаламзорлаштирилди. Гагарин шаҳрида эса “Саломатлик-3” лойиҳаси доирасида велоэргометр, гастрофиброскоп, рақамли рентген, УТТ аппарати, биохимик анализатор, автоклав, центрифуга, ЭКГ, стоматологик жамлама, аудиометр, авторефрактометр сингари замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган янги поликлиника ишга туширилди. Ундаги шарт-шароитлар пойтахтдагидан қолишмайди.

Шарқона яшаш тарзи янгидан қад кўтараётган хонадонларда тўлиғича ўз аксини топмоқда. Ўчоқ ва тандирхона, ўтин сақлаш жойи — барча-барчаси қадим анъаналар асосида эканлиги кишини қувонтиради.

Манасда тўпланган тажриба маҳалламизда қўлланилиб, аҳолига банк кредити асосида чорва моллари харид қилишга ёрдамлашилди, кам таъминланганларга ҳомийлар томонидан қорамол олиб берилди. Бу каби ишлар туманимиздаги Мустақиллик, Мирзадала, Дўстлик ва Ержар маҳаллаларида ҳам давом эттирилмоқда.

Абдужалил ОБЛОҚУЛОВ,
Жиззах вилоятининг Мирзачўл туманидаги «Ғалаба» маҳалла фуқаролар йиғини раиси.

ИСТИҚБОЛ УЧУН ПОЙДЕВОР

Юртимизда салоҳиятли ёшлар кўп. Уларнинг ҳар бири ўз орзуларига эга, қатъий мақсадлари бор! Қандайдир ташаббуслар кўрсатишни исташади. Ўз иқтидори, истеъдодини эзгу мақсадлар йўлида намоён этгиси келади.

“Yoshlar — kelajagimiz” Давлат дастури айнан шундай навқирон авлод вакилларини қўллаб-қувватлашга қаратилган.

Ёшлар — келажагимиз

«Yoshlar — kelajagimiz» Давлат дастури ижроси доирасида жорий йилнинг ўтган даврида республика бўйича 1 432 та ёшлар тадбиркорлиги субъектининг 301,6 млрд. сўмлик лойиҳалари молиялаштирилди. Натижада 4 662 та иш ўрни яратилди.

Масалан, ўз бизнесини йўлга қўймоқчи бўлган йигит-қизлар кимдан маслаҳат олади? Марҳамат, мактаб, коллеж, университет ва маҳаллаларда “Бизнес клуб”лар фаолияти йўлга қўйилди. Ёшлар иттифоқи тасарруфига ўтказилган коллежлар биноларида Ёшлар тадбиркорлик кластерлари ташкил этилди. Айни пайтда ана шу кластерларда 201 нафар ёш тадбиркор ўз фаолиятини бошлаган. Улар томонидан 850 та иш ўрни яратилгани катта ютуқ эмасми?!

Бинобарин, республикамиз бўйича 3 та “Yosh tadbirkorlar” коворкинг-маркази ҳамда 11 “Yoshlar mehnat guzari” мажмуаси ҳам фойдаланишга топширилди. Ушбу манзиллардан 9 та савдо дўкони, 9 та тикув цехи, 4 та аёллар ва эркаклар салони, 3 та новвойхона ва қандолат цехи, 3 та автосервис, 3 та умумий овқатланиш шохобчаси, 2 та ҳунармандчилик устахонаси, 2 та ўқув маркази, биттадан “Book cafe”, телефон тузатиш устахонаси, компьютер хизмати, фотостудия, дорихона ва бошқалар жой олган.

Бундан ташқари, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Марказий Кенгашида Ёшлар фермерлигини ривожлантириш бўлими фаолият кўрсатмоқда. Ўзбекистон ёшлар иттифоқи муассислигида “Ўзбекистон ёш фермерлари кенгаши” нодавлат нотижорат ташкилоти ишлаб турибди.

Бундай мисоллар кўп. Муҳими, йигит-қизларимиз ўз бизнес ташаббуслари, стартаплари, ғоялари ва лойиҳалари рўёбга чиқаётганидан мамнун. Бу — келажакда давлат ва жамият ривожини таъминлашга хизмат қилишига, шубҳа йўқ.

Бунёдбек БАҲРОМБЕКОВ,
«Yoshlar — kelajagimiz» жамғармаси ижро этувчи директори.

Обод маҳалла

ОИЛАМИЗГА ЯХШИЛИКЛАР НАСИБ ЭТДИ

Туғма ногиронлигим туфайли рўзғордан орттириб ҳовли-жой қилишга имкон топа олмагандим. Қишлоқдаги фермер хўжалигига қарашли ёрдамчи бинонинг битта торгина хонасида кун кечириб келардик. Ич-ичдан эзилганимизни қандай айтишни ҳам билмайман.

Ўтган йили Оққўл маҳалласида намунавий лойиҳалар асосида барпо қилинган 3 хонали хонадонлардан бирини олиш насиб этди. “Ўз уйинг — ўлан тўшагинг” деган гап қанчалар ҳақиқат эканига яна бир карра ишонч ҳосил қилдик. Давлатимизнинг ғамхўрлиги бўлмаса, бундай замонавий уй-жойлар қаёқда эди, дейсиз?! Бир оила тўла-тўкис бахтли ҳаёт кечириши учун нимаики лозим бўлса, барчаси муҳайё. Энг қувонарлиси, янги уйнинг бошланғич бадали давлатимиз томонидан қопланиб, қолган қисмини узиш учун имконият яратиб берилди.

“Ҳар бир оила — тадбиркор” дастури бўйича кредит олиб, 2 та тикув машинаси харид қилдим. Ҳозир маҳалладошларимнинг буюртмаларидан қўлим бўшамай қолди. Уйнинг кредитини ҳам бемалол тўлаяпман. Инсон шаъни, қадр-қиммати улуғланаётган шундай юрт фуқароси эканлигимдан фахрланаман.

Инсон оиласи билан тинч-тотув яшаши учун ўз уйига эга бўлсагина, кўнгли хотиржам тортиб, ҳаётдан рози бўларкан, эртанги кунга ишончи мустаҳкамланаркан. Оиламизга мана шу яхшиликларнинг барчаси насиб этди.

Тўлғаной ЭШЧОНОВА.
Шовот тумани

«БЎСТОН» — ТИЛЛАРДА ДОСТОН

Давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган беш муҳим ташаббусни ҳаётга татбиқ этиш учун синов тариқасида туманимиз танлангани, ана шу режа асосида амалга оширилган ишлар қишлоғимиз қиёфасини, турмуш тарзимизни бутунлай ўзгартириб юборди. Тилимизда “Бўка тажрибаси”, “Бўка ибрати” каби иборалар пайдо бўлди.

Беш ташаббус — амалда

Ҳудудимиздаги ташландиқ ўйингоҳ бутунлай қайта таъмирланди. Бу ерда 15 га яқин спорт тўгараклари ташкил этилди. Футбол жамоамиз мамлакат миқёсидаги нуфузли мусобақаларда қатнаша бошлади.

Халқ кутубхонаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Вазирликлар, идора ва ташкилотлар томонидан Бўкага тортиқ этилган 10 мингга яқин бадиий адабиётларнинг асосий қисми айнан шу ерга жойлаштирилди. Электрон кутубхона фаолият бошлади. Янгидан қурилган Ёшлар боғида фарзандларимизнинг мароқли ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарт-шароит яратилди. Маданият уйи, шифохона қайта таъмирланиб, энг замонавий жиҳозлар, асбоб-ускуналар билан таъминланди. Кинотеатр фаолияти йўлга қўйилди. Бу ердаги тўгараклар сони 30 тадан ошиб кетди.

Ички кўчаларимиз тўлиқ асфальтланди. Кўчаларни ёритувчи чироқлар ўрнатилди. Хонадонларнинг ташқи деворлари тартибга келтирилди. Ўрнатилган шиорлар, баннерларда мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг ислоҳотлар ўз аксини топган. Юртимизнинг таниқли санъаткорлари, ижодкорлари, етук олимлари иштирокида кўплаб дилтортар суҳбатлар ўтказилди.

Қишлоғимизда кўплаб аёллар ҳар куни автобусларда олисдаги енгил саноат корхоналарига бориб ишлашар эди. 21 кунда ҳудудимизда 350 нафар хотин-қизни иш билан таъминлайдиган тикувчилик цехи ишга туширилди.

Бу ўзгаришлар ҳамқишлоқларимиз онгу тафаккурида ҳам ўз аксини топаётир. Барча бу борадаги эзгу ишларга, бунёдкорликларга бош қўшишга интилмоқда. Кексаларимиз дуога қўл очганларида туманимиздаги ана шундай ўзгаришлар ташаббускорини алқаб, мустақиллик берган неъматлардан шодмон эканликларини изҳор қилмоқда.

Абдуғафур БЕКМУРОДОВ,
Бўка туманидаги «Бўстон» МФЙ раиси.

Беш ижобий ташаббус доирасида Бўка туманига:

- **10 минг** дона китоб тортиқ қилинди.
- **100 та** ҳудудда QR код орқали бадиий адабиётларни юклаб олиш имконияти яратилди.
- Туман марказида рақамли технологиялар ўқув маркази ташкил этилди. **580,6 км.** оптик толали алоқа линиялари ўрнатилди.
- **36 та** ижтимоий объектда, дам олиш жойларида Wi-Fi ҳудудлари фаолият кўрсата бошлади.
- Спорт тўгараклари ва мусобақаларга 14 ёшдан 30 ёшгача бўлган **7 минг 442 нафар** ўғил-қиз қамраб олинди.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 756. 52 427 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-233-52-55;
Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15.

ISSN 2010-8788

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: 71-233-11-07.

МАНЗИЛИМИЗ:
100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — Ш. Бўтаев.
Мусаҳҳиҳ — С. Исломов.

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎзА якуни — 02.35 Топширилди — 04.55 1 2 3 4 5 6